

PATVIRTINTA
Šiaulių rajono savivaldybės tarybos
2016 m. vasario 18 d. sprendimu Nr. T-

**ŠIAULIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS
BENDROJO UGDYMO MOKYKLŲ TINKLO
PERTVARKOS 2016–2020 METAIS BENDRASIS
PLANAS**

Šiauliai
2016

TURINYS

Įvadas.....	4
1. Mokyklų tinklo pertvarkos tikslas, siekiai ir principai.....	4
2. Savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklų tinklo pertvarkos atlikti darbai.....	5
3. Esamos švietimo būklės privalumai ir trūkumai, galimybės, grėsmės.....	7
4. Savivaldybės švietimo būklės analizė.....	8
4.1. Ekonominės ir socialinės būklės kontekstas.....	8
4.2. Gimstamumas.....	10
4.3. Gimusių vaikų ir atėjusių į pirmą klasę santykis.....	10
4.4. Mokyklų tipai ir jų kaita.....	11
4.5. Švietimo poreikių tenkinimas.....	12
4.6. Mokyklų tinklo efektyvumas.....	17
4.6.1. Mokinių skaičiaus kaita.....	17
4.6.2. Prognozuojamas mokinių skaičius 2016–2020 metais.....	19
4.6.3. Klasių komplektų skaičiaus kaita 2011–2015 metais.....	22
4.6.4. Klasių užpildomumas 2015–2016 m. m. pagal MKPM.....	24
4.7. Ugdymo kokybė.....	27
4.8. Pedagoginiai ir kiti darbuotojai.....	31
4.9. Mokinių vežiojimas.....	34
4.10. Mokykloms skirtos lėšos 2015 metais.....	35
Išvados.....	41
Mokyklų tinklo pertvarkos pagrindinių rezultatų rodikliai iki 2020 metų.....	43
Duomenų šaltiniai.....	44

Priedai

- 1 priedas. *Šiaulių rajono savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklų tinklo pertvarkos veiksmų 2016–2020 metais planas*
- 2 priedas. *Mokinių vežiojimo užtikrinimo 2016–2020 metais planas*
- 3 priedas. *Mokytojų kvalifikacijų atnaujinimo ir įdarbinimo galimybių 2016–2020 metais planas*

Lentelės

- 1 lentelė. Esamos švietimo būklės privalumai ir trūkumai, galimybės, grėsmės
- 2 lentelė. *Socialinės rizikos šeimų skaičius pagal seniūnijas*
- 3 lentelė. Savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklose 2015–2016 mokslo metais teikiamos ugdymo programos
- 4-12 lentelės. Mokinių skaičiaus vidurkis klasėse pagal MKPM
- 13 lentelė. Mokinių ir mokytojų santykis
- 14 lentelė. Mokyklų tinklo pertvarkos pagrindinių rezultatų rodikliai iki 2020 metų

Paveikslai

- 1 paveikslas. Vaikų gimstamumas Savivaldybėje 2004–2015 metais
- 2 paveikslas. Gimusių 2004–2008 metais ir atėjusių į I-ą klasę 2011–2015 m. skirtumas
- 3 paveikslas. Gimusių 2009–2013 metais vaikų ir prognozuojamas pirmokų skaičius 2016–2020 metais
- 4 paveikslas. Mokyklų tipai ir jų skaičius 2011-09-01
- 5 paveikslas. Mokyklų tipai ir jų skaičius 2015-09-01

6 *paveikslas*. Ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo grupių vaikai bendrojo ugdymo mokyklose 2015-09-01

7 *paveikslas*. Ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo grupių vaikai lopšeliuose-darželiuose 2015-09-01

8 *paveikslas*. Neformaliojo vaikų švietimo valandų per trejus mokslo metus panaudojimo procentas

9 *paveikslas*. Mokinių, lankančių neformaliojo ugdymo įstaigas, skaičius 2015–2016 m. m.

10 *paveikslas*. Neformaliojo vaikų švietimo pamokų pasiskirstymas

11 *paveikslas*. Mokinių skaičiaus mažėjimas procentais

12 *paveikslas*. Mokinių skaičiaus kaita 2002–2015 metais

13 *paveikslas*. Mokinių skaičius pagal mokyklų tipus 2015-09-01

14 *paveikslas*. Mokinių skaičius Kuršėnų miesto bendrojo ugdymo mokyklose 2015-09-01

15-19 *paveikslai*. Prognozuojamas mokinių skaičius 2016–2020 metais mokyklose

20 *paveikslas*. Klasių komplektų skaičiaus kaita pagal klases 2011–2015 metais

21 *paveikslas*. Jungtinių klasių komplektų skaičiaus kaita pagal klases 2011–2015 metais

22-23 *paveikslai*. Klasių komplektų kaita 2011–2015 metais pagal mokyklas

24 *paveikslas*. Klasių komplektų kaita gimnazijose 2011–2015 metais

25 *paveikslas*. Mokinių tolimesnė veikla 2013–2015 metais

26 *paveikslas*. Mokinių tolimesnė veikla 2013–2015 metais

27 *paveikslas*. 4 klasių mokinių standartizuotas pridėtinės vertės rodiklis 2014 ir 2015 metais

28 *paveikslas*. 8 klasių mokinių standartizuotas pridėtinės vertės rodiklis 2014 ir 2015 metais

29 *paveikslas*. Pagrindinėje ir nepagrindinėje darbovietėje dirbančių mokytojų skaičius bendrojo ugdymo mokyklose 2013–2015 metais

30 *paveikslas*. Pedagoginių darbuotojų skaičius pagal amžių

31 *paveikslas*. Mokykloms 2015 m. skirtos MK ir Savivaldybės lėšos (Eur)

32 *paveikslas*. Lėšų kiekis (Eur), tenkantis vidutiniškai vienam vaikui išlaikyti

33 *paveikslas*. Mokyklų MKL (Eur) 2015 m.

34 *paveikslas*. Vidutiniškai vienam mokiniui tenkančios MKL (Eur) 2015 m.

35 *paveikslas*. Savivaldybės lėšos (Eur) 2015 m.

36 *paveikslas*. Vidutiniškai vienam mokiniui tenkančios Savivaldybės lėšos (Eur) ugdymo aplinkai išlaikyti 2015 m.

Tekste naudojami trumpiniai:

Šiaulių rajono savivaldybė – Savivaldybė;

Šiaulių rajono savivaldybės administracija – Administracija;

Mokykla-daugiafunkcis centras – MDC;

Bendrojo ugdymo mokyklų tinklo pertvarkos bendrasis planas – Bendrasis planas;

Informacinės komunikacinės technologijos – IKT;

Šiaulių r. pedagoginė psichologinė tarnyba – PPT;

Europos sąjunga – ES;

Mokinio krepšelis – MK;

Mokinio krepšelio lėšos – MKL;

Mokinio krepšelio apskaičiavimo ir paskirstymo metodika – MKPM.

Bendrojo plano projektą parengė darbo grupė, sudaryta Šiaulių rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2016 m. sausio 21 d. įsakymu Nr. A-82 „Dėl Šiaulių rajono savivaldybės mokyklų tinklo pertvarkos bendrojo plano 2016–2020 metams rengimo darbo grupės sudarymo“.

IVADAS

Mokyklų tinklo optimizavimas yra vienas iš veiksnių, sukuriančių sąlygas veiksmingai ugdyti įvairių gebėjimų ir poreikių vaikus ir jaunuolius. Optimalus tinklas turi laiduoti kiekvienam vaikui ir suaugusiam švietimo prieinamumą, racionalų materialinių išteklių naudojimą.

Mokyklų tinklo pertvarkos strateginis tikslas – mažinant „tuščias“ finansuojamas vietas ir racionaliai panaudojant švietimui skirtas lėšas, sudaryti sąlygas švietimo kokybei išsaugoti ir pagerinti (Butienė, D., Jurkonienė, A., 2011).

Mokyklų tinklo optimizavimas turi atitikti šiuolaikinės visuomenės mokymosi poreikius bei paklausą ir realias finansines savivaldybės galimybes bei padėti įgyvendinti bendruosius švietimo plėtotos tikslus; išlaikyti esamą ir pagerinti ugdymo kokybę, padidinti mokymosi prieinamumą ir puoselėti socialiai teisingas lygias galimybes, padaryti visą švietimo sistemą veiksmingesnę ir darnesnę (Mokyklų tinklo pertvarkos metodinės rekomendacijos, 2003).

Savivaldybės Bendrojo plano paskirtis – sukurti efektyvumo, prieinamumo ir kokybės reikalavimus atitinkantį bendrojo ugdymo mokyklų tinklą Savivaldybėje, pakankamai turėti ikimokyklinio, priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio bei vidurinio ugdymo programų teikėjų, sudaryti sąlygas visiems vietos bendruomenės nariams ugdytis bei užtikrinti jų teisę įgyti išsilavinimą pagal nustatytus valstybės išsilavinimo standartus.

Savivaldybės Bendrasis planas reglamentuoja Savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklų vykdomas švietimo programas, jų prieinamumą ir įvairovę, mokyklų steigimo, reorganizavimo, likvidavimo, vidaus struktūros ir veiklos pertvarkymo kryptis, terminus ir vykdymą.

Bendrasis planas parengtas išanalizavus Savivaldybės švietimo būklę bei numatant jos prognozes, susijusias su vykstančiais demografiniais pokyčiais, stebimomis Savivaldybės gyventojų migracijos tendencijomis bei atsižvelgiant į teisės aktus, reglamentuojančius Bendrojo plano rengimą.

1. MOKYKLŲ TINKLO PERTVARKOS TIKSLAS, SIEKIAI IR PRINCIPAI

Mokyklų tinklo pertvarkos esminis tikslas – vaiko, kaip švietimo paslaugų vartotojo, gerovė, kuri siejama su tokių uždavinių įgyvendinimu: „patogiai pasiekiamo, jauki, gerai aprūpinta mokymosi priemonėmis mokykla, stiprūs mokytojai, modernūs jų darbo metodai, mokyklų bendradarbiavimas ir palankios tolesnio mokinio mokymosi galimybės“ (*Mokyklų tinklo pertvarkos metodinės rekomendacijos, 2004*).

Mokyklų tinklo pertvarkos siekiai:

- Sureguliuoti mokyklose ir klasėse mokinių skaičių, leidžiantį veiksmingiausiai įgyvendinti ugdymo tikslus.

- Mažinti „tuščių“ mokymosi vietų ir panaudoti atlaisvintas lėšas ugdymo sąlygų modernizavimui.

- Racionaliau naudoti MKL.

- Sudaryti sąlygas, garantuojančias aukštos kokybės švietimą bei veiksmingą išteklių paskirstymą.

- Gerinti ugdymo sąlygas ir užtikrinti didesnę pasiūlą mokinių ugdymo(si) poreikių tenkinimui.

Mokyklų tinklo pertvarka vykdoma vadovaujantis dviem principais: materialiuju ir žmogiškųjų išteklių racionaliui valdymu.

2. SAVIVALDYBĖS BENDROJO UGDYMO MOKYKLŲ TINKLO PERTVARKOS ATLIKTI DARBAI

- 1998 m. Kuršėnų Lauryno Ivinskio mokyklai suteikiamas Kuršėnų Lauryno Ivinskio gimnazijos statusas;
- 1999 m. patvirtintas Šiaulių rajono bendrojo lavinimo mokyklų tinklo optimizavimo projektas pereinant prie dešimtmečio pagrindinio mokslo nuo 1999 m. rugsėjo 1 d., pagal kurį nustatytas atitinkamas ugdymo programos vykdančių rajono bendrojo lavinimo mokyklų sąrašas;
- 2000 m. Jonelaičių pagrindinė mokykla reorganizuota į pradinę;
- 2001 m. Dirvonėnų ir Kuršėnų vidurinės mokyklos reorganizuotos į pagrindines (dešimtmetes) mokyklas;
- 2001 m. Gergždelių, Gilaičių, Jonelaičių, Pakumulšių, Piktuižių, Romučių, Smilgių ir Žadžiūnų pradinės mokyklos reorganizuotos į artimiausiai esančių vidurinių ir pagrindinių mokyklų skyrius;
- 2001 m. pertvarkyta vidaus struktūra Aukštelkės pagrindinėje mokykloje, nutraukiant pradinio ugdymo programos vykdymą Jonelaičių skyriuje, o Kuršėnų Stasio Anglickio pagrindinėje mokykloje – Romučių skyriuje;
- 2002 m. įsteigtos suaugusiųjų klasės Kuršėnų Daugėlių vidurinėje mokykloje;
- 2004 m. reorganizuota Bubių pagrindinė mokykla, prijungiant Bubių darželį „Saulutė“;
- 2005 m. pertvarkyta vidaus struktūra Šakynos ir Kuršėnų Stasio Anglickio pagrindinėse mokyklose, nutraukiant pradinio ugdymo programos vykdymą Piktuižių ir Gergždelių skyriuose;
- 2005 m. Kurtuvėnų pagrindinė mokykla pertvarkyta į Kurtuvėnų pradinę mokyklą;
- 2006 m. Gruzdžių Augustino Griciaus vidurinė mokykla tapo gimnazija, pakeistas pavadinimas – Gruzdžių gimnazija;
- 2007 m. pertvarkyta vidaus struktūra Kuršėnų Daugėlių vidurinėje mokykloje, nutraukiant pradinio ugdymo programos vykdymą Smilgių skyriuje;
- 2008 m. Kuršėnų Daugėlių vidurinė mokykla pertvarkyta į pagrindinę mokyklą, nutrauktas suaugusiųjų mokymas;
- 2008 m. Kuršėnų Lauryno Ivinskio gimnazijoje įsteigiamos suaugusiųjų mokymo klasės;
- 2008 m. reorganizuota Šiupylių pagrindinė mokykla, prijungiant prie Gruzdžių gimnazijos. Nuo 2008 m. rugsėjo 1 d. įsteigtas Gruzdžių gimnazijos Šiupylių skyrius;
- 2008 m. likviduotos Bridų, Varputėnų pagrindinės mokyklos;
- 2008 m. pertvarkyta vidaus struktūra Kairių pagrindinėje mokykloje, nutraukiant pradinio ugdymo programos vykdymą Žadžiūnų skyriuje;
- 2008 m. Micaičių pradinė mokykla pervardinta į Micaičių mokyklą-darželį, vykdančią ikimokyklinio, priešmokyklinio ir pradinio ugdymo programas;
- 2009 m. pertvarkyta vidaus struktūra Kuršėnų Pavenčių vidurinėje mokykloje, nutraukiant pradinio ugdymo programos vykdymą Pakumulšių skyriuje;
- 2009 m. Šilėnų pagrindinėje mokykloje pradėta vykdyti pagrindinio ugdymo antros pakopos programa 10 klasėje;
- 2010-06-17 akreditavus vidurinio ugdymo programą Šiaulių rajono Meškuičių vidurinė mokykla tapo Meškuičių gimnazija.
- 2011 m. 5 bendrojo ugdymo mokyklose (Aukštelkės, Dirvonėnų, Kurtuvėnų, Šilėnų, Voveriškių) pradėta vykdyti ikimokyklinio ugdymo programa.
- 2012 m. įvykdyta vidaus struktūros pertvarka Šiaulių rajono Kuršėnų Pavenčių vidurinėje mokykloje, nebepriimant mokinių į 11-ą klasę. Po vidaus struktūros pertvarkos pavadinta Šiaulių r. Kuršėnų Pavenčių mokykla.
- 2012 m. Šiaulių rajono Kužių vidurinės mokyklos Gilaičių skyriuje įvykdyti organizacinės veiklos pakeitimai, nutraukiant pradinio ugdymo programos vykdymą ir panaikinant šį struktūrinį padalinį.

- 2012 m. Šiaulių rajono Micaičių mokykla-darželis reorganizuotas (skaidymo būdu), išdalijant teisės ir pareigas kitiems veikiantiems juridiniams asmenims.
- 2012 m. pradėjo veiklą Kurtuvėnų MDC.
- 2012 m. Gilvyčių, Naisių, Raudėnų, Verbūnų mokyklose pradėta įgyvendinti ikimokyklinio ugdymo programa.
- 2013 m. Drąsučių mokykloje pradėta įgyvendinti ikimokyklinio ugdymo programa.
- 2014 m. Pakapės, Šakynos ir Žarėnų mokyklose pradėta įgyvendinti ikimokyklinio ugdymo programa.
- 2014 m. Bazilionų vidurinėje mokykloje-darželyje įvykdyta vidaus struktūros ir organizacinės veiklos pertvarka. 2014-06-26 pradėjo veiklą Bazilionų MDC ir Gruzdžių gimnazijos Bazilionų skyrius.
- 2014-12-11 akreditavus vidurinio ugdymo programą Šiaulių r. Kužių vidurinė mokykla tapo Šiaulių r. Kužių gimnazija.
- 2015 m. pradėjo veiklą Raudėnų MDC.

3. ESAMOS ŠVIETIMO BŪKLĖS PRIVALUMAI IR TRŪKUMAI, GALIMYBĖS, GRĖSMĖS

1 lentelė

PRIVALUMAI	TRŪKUMAI
1. Kiekvienoje seniūnijoje teikiamas ikimokyklinis ir priešmokyklinis ugdymas lopšeliuose-darželiuose ar / ir mokyklose. 2. Nėra antros pamainos. 3. Geri brandos egzaminų rezultatai. 4. Nuo 2014 metų visose Savivaldybės mokyklose vykdomi standartizuoti testai. 5. Mokyklos pakankamai aprūpintos IKT priemonėmis. 6. Užtikrinamas mokinių pavėžėjimas. 7. Mokyklos arti vaiko. 8. Užtikrinamas mokinių maitinimas karštu maistu. 9. Visos mokyklos dalyvauja ES paramos vaikams programose: „Pienas vaikams“ ir „Vaisių vartojimo skatinimas mokyklose“. 10. Sudarytos sąlygos visose seniūnijose mokiniams rinktis neformaliojo vaikų švietimo programas, finansuojamas tikslinė dotacija. 11. Dirba aukštos kvalifikacijos pedagoginiai darbuotojai. 12. Skiriamos numatytos MKL pedagogų kvalifikacijai kelti. 13. Visose mokyklose dirba logopedai, specialieji pedagogai. 14. Švietimo ir sporto skyriuje yra kaupiami duomenys apie pedagogus, ieškančius darbo. 15. Mokykloms talkina Pedagoginė psichologinė tarnyba, teikianti mokiniams ir jų tėvams bei mokytojams pedagoginę, psichologinę pagalbą. 16. Mokytojų kvalifikacijos klausimais bei mokinių olimpiadų, konkursų rengimu ir įgyvendinimu Savivaldybėje rūpinasi Švietimo centras. 17. Tenkinami gyventojų švietimo poreikiai. Sudaromos sąlygos formaliajam ir neformaliajam suaugusiųjų mokymui. 18. Veikia 3 mokyklos-daugiafunkciai centrai. 19. Užtikrintas pakankamas mokyklų tipų skaičius. 20. Atnaujinta dalis mokyklų panaudojant ES ir Savivaldybės lėšas. 21. Mokyklos dalyvauja įvairiuose ES ir kitų fondų projektuose.	1. Mažas mokinių skaičiaus vidurkis klasėse. 2. Dėl mažo mokinių skaičiaus kai kuriose mokyklose ribojamos įvairių mokymosi poreikių bei polinkių turintiems mokiniams ugdymo turinio pasirinkimo bei individualizavimo galimybės. 3. Didelis skaičius specialiųjų ugdymo(si) poreikių mokinių. 4. Didėjantis jungtinių klasių skaičius. 5. Tik keletoje mokyklų dirba psichologai, socialiniai pedagogai, dalyje ugdymo įstaigų – mokytojai padėjėjai. 6. Senstantis mokytojų amžius. 7. Daug mokytojų, dirbančių nepagrindinėje darbovietėje. 8. Nepakankamai išplėtotas neformaliojo ugdymo įstaigų tinklas. 9. Suaugusiųjų mokymas sukoncentruotas Kuršėnuose. 10. Didžioji dalis mokyklų nerenovuotos.
GALIMYBĖS	GRĖSMĖS
1. Mažinti „tuščias“ mokymosi vietas, užtikrinant racionalų MKL panaudojimą.	1. Dėl sumažėjusio vaikų gimstamumo ir emigracijos toliau mažėja mokinių skaičius.

2. Dėl sumažėjusio mokinių skaičiaus formaliojo švietimo reikmėms nebereikalingus pastatus ar jų atskirus korpusus panaudoti kitoms bendruomenių reikmėms ir taip sumažinti švietimo ūkinės paskirties kaštus. 3. Plėtoti švietimo ir kitų paslaugų teikimą steigiant mokyklas-daugiafunkčius centrus. 4. Kelti pedagogų kvalifikaciją šalies ir užsienio kvalifikacijos tobulinimo institucijose. 5. Naudojantis ES struktūrinių fondų, Valstybės investicijų programomis bei kitų fondų lėšomis renovuoti, rekonstruoti mokyklas, gerinti jų energetinį efektyvumą.	2. Didėja socialinės rizikos šeimų, auginančių vaikus, skaičius. 3. Dėl tėvų migracijos į užsienį dalis vaikų lieka be tėvų priežiūros. 4. Mažėja mokytojų darbo krūvis.

4. SAVIVALDYBĖS ŠVIETIMO BŪKLĖS ANALIZĖ

4.1. Ekonominės ir socialinės būklės kontekstas

Gyventojų skaičius

Lietuvos statistikos departamento duomenimis 2015 m. sausio 1 d. Šiaulių rajone gyveno 41 780 gyventojai (palyginimui: 2014 m. – 45712; 2013 m. – 42 217 gyventojai). Iš jų:

- 0–6 metų amžiaus vaikai – 2528 (6,1%) (palyginimui: 2014 m. – 2484 (5,4%); 2013 m. – 2278 (4,9%));
- vaikai ir jaunimas (7–16 metų) – 4341 (10,4%) (palyginimui: 2014 m. – 4696 (10,3%); 2013 m. – 4447 (9,48%));
- jaunimas (17–19 metų amžiaus) – 1757 (4,2%) (palyginimui: 2014 m. – 1874 (4,1%); 2013 m. – 1802 (3,84%)).

Iš viso 2015 m. Šiaulių rajone gyveno 8626 (20,6%) (palyginimui: 2014 m. – 9054 (19,1%); 2013 m. – 8527 (16,8%)) 0-19 metų amžiaus vaikų ir jaunimo.

Vadovaujantis Administracijos Šiaulių rajono esamos ekonominės situacijos ataskaitos (2015) duomenimis, 2010–2015 m. laikotarpiu gyventojų skaičius Šiaulių rajone mažėjo (per visą laikotarpį gyventojų skaičius sumažėjo 5012 gyventojų, t. y. 12% lyginant su 2015 m. pradžios duomenimis). 2015 m. liepos 1 d. duomenimis Šiaulių rajono kaimiškose vietovėse gyveno 73,04% visų Šiaulių rajono gyventojų, o Kuršėnų mieste – 26,96%.

Šiaulių rajono gyventojų skaičiaus mažėjimas yra mažesnis nei bendras Šiaulių apskrities gyventojų skaičiaus mažėjimas (Šiaulių apskrities gyventojų skaičiaus mažėjimas: 2015 m. – 1,47%, 2014 m. – 1,65%, lyginant Savivaldybės gyventojų skaičiaus mažėjimas 2015 m. – 1,03%, 2014 m. – 1,31%).

Gyventojų skaičiaus kitimą įtakoja gyventojų migracijos (vidaus ir tarptautinės) bei natūralios gyventojų kaitos rezultatai. 2014 m. išvykusių Šiaulių rajono gyventojų skaičius – 1834 asmenys, o atvykusių skaičius – 1608 asmenys (padaugėjo 226 asmenimis).

2014 m. duomenimis 47,44% nuo bendro metų gyventojų skaičiaus sumažėjimo sudarė neigiama natūrali gyventojų kaita (gimstamumas mažesnis nei mirtingumas).

Nedarbo lygis

Lietuvos darbo biržos duomenimis, 2015 m. nedarbas Šiaulių rajone sudarė 8%, moterų nedarbas yra didesnis nei vyrų (moterų – 8,8%, vyrų – 7,1%). Rajone jaunimo nedarbas siekė iki 4,5%. Mažiausias įdarbinimo lygis fiksuojamas Meškuičių seniūnijoje (45,9%), taip pat Kuršėnų kaimiškoje seniūnijoje (60,1%) ir Bubių seniūnijoje (61,1%).

Šiaulių rajono savivaldybėje 2014 metais bedarbio statusas suteiktas 3507 darbingo amžiaus asmenims (51% moterų ir 49% vyrų). Registruotų bedarbių ir darbingo amžiaus gyventojų santykis – 9,3% (Lietuvoje – 9,5%).

Socialinė parama, nemokamas maitinimas ir rizikos šeimos

Mažas pajamas turinčių šeimų mokiniams skiriamas nemokamas maitinimas ir parama mokinio reikmenims įsigyti. 2015 metais Savivaldybės bendrojo ugdymo įstaigose nemokamai maitinti – 1916 mokiniai, t. y. 48% visų priešmokyklinio ir bendrojo ugdymo programų vaikų. Visos išlaidos, susijusios su mokyklų valgyklų veikla dengiamos iš Savivaldybės biudžeto.

Vaiko teisių apsaugos skyriaus duomenimis, per 5 metus socialinių rizikos šeimų skaičius sumažėjo 15 (9,2%) šeimomis ir jose augančiais 67 vaikais (8,3%):

2015 m. – 162 šeimos ir jose – 336 vaikai,

2014 m. – 167 šeimos ir jose – 348 vaikai,

2013 m. – 170 šeimos ir jose – 407 vaikai,

2012 m. – 171 šeimos ir jose – 374 vaikai,

2011 m. – 177 šeimos ir jose – 403 vaikai.

Socialinės rizikos šeimų skaičius pagal seniūnijas

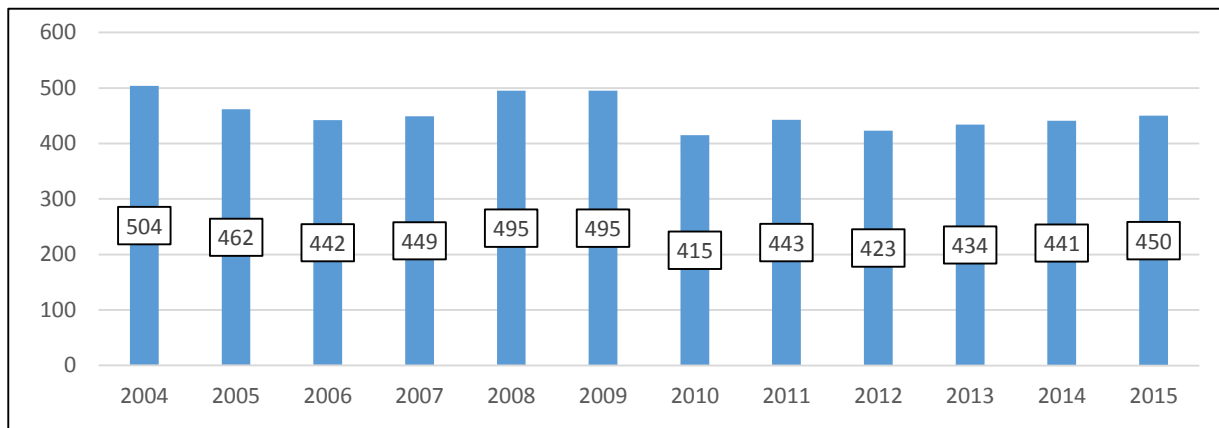
2 lentelė

Eil. Nr.	Seniūnija	Rizikos šeimų sk.	Rizikos šeimose augančių vaikų sk.
1.	Bubių seniūnija	12	21
2.	Ginkūnų seniūnija	5	8
3.	Gruzdžių seniūnija	20	40
4.	Kairių seniūnija	18	49
5.	Kuršėnų kaimiškoji seniūnija	16	33
6.	Kuršėnų miesto seniūnija	33	63
7.	Kužių seniūnija	9	20
8.	Meškuičių seniūnija	9	16
9.	Raudėnų seniūnija	11	19
10.	Šakynos seniūnija	12	43
11.	Šiaulių kaimiškoji seniūnija	17	24
Iš viso:		162	336

(Socialinės paramos skyriaus 2016-01-04 duomenys)

4.2. Gimstamumas

Per pastaruosius 12 metų (2004–2015) Savivaldybėje vaikų gimstamumas svyruoja nuo 504 (2004 m.) iki 415 (2010 m.). Laikotarpyje nuo 2004 iki 2015 m. vidutiniškai kasmet gimsta 454 vaikai.

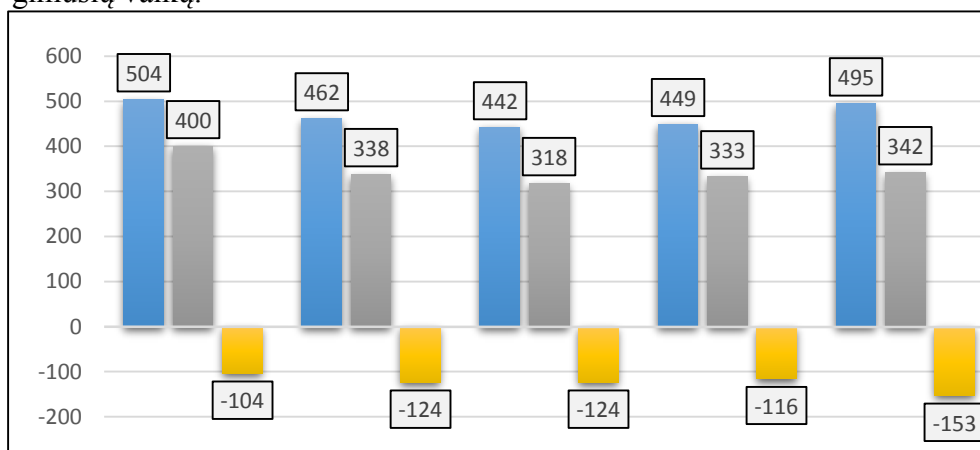

1 pav. Vaikų gimstamumas Šiaulių rajono savivaldybėje 2004–2015 metais

2015 m. Savivaldybės administracijos Civilinės metrikacijos skyriaus duomenimis, gimė 450 vaikų (9 vaikais arba 2% daugiau nei 2014 m.). 2014 m. gimstamumo rodiklis siekė 441 vaiką, t. y. gimė 7 vaikais (1,6%) daugiau nei 2013 metais. Pastaruosius 5 metus (2011–2015 m.) gimstamumo rodikliai stabilūs, gimusių vaikų skaičiaus pokyčio vidurkis yra 2,7%.

4.3. Gimusių vaikų ir atėjusių į pirmą klasę santykis

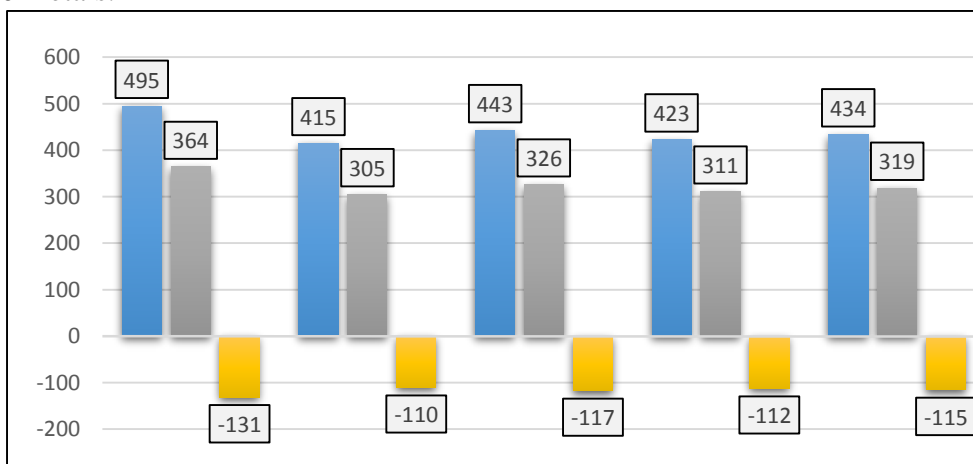
Analizuojant Šiaulių rajone gimusių ir į Savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklų pirmąsias klases atėjusių vaikų pastarųjų penkerių metų duomenis, matyti, kad į pirmąsias klases vidutiniškai atėjo 73,6% gimusių vaikų.

Gimimo metai	2004	2005	2006	2007	2008
Gimusių vaikų skaičius	504	462	442	449	495
Atėjimo į 1 kl. metai	2011	2012	2013	2014	2015
1 klasės mokinių skaičius	400	338	318	333	342
Skirtumas	-104	-124	-124	-116	-153

2 pav. Gimusių 2004–2008 metais ir atėjusių į I-ą klasę 2011–2015 m. skirtumas

Įvertinus tai, kad pastaruosius penkerius metus vidutiniškai kasmet į pirmas klases neateina 26,4% gimusių vaikų, bet žinant gimusių vaikų skaičių, galima prognozuoti, kiek sulauksime pirmokų 2016–2020 metais.

Gimimo metai	2009	2010	2011	2012	2013
Gimusių vaikų skaičius	495	415	443	423	434
Atėjimo į 1 kl. metai	2016	2017	2018	2019	2020
1 klasės mokinių skaičius	364	305	326	311	319
Skirtumas	-131	-110	-117	-112	-115

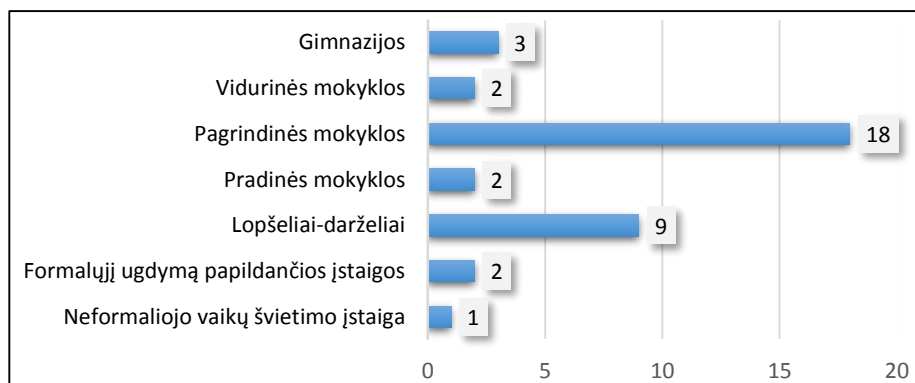
3 pav. Gimusių 2009–2013 metais vaikų ir prognozuojamas pirmokų skaičius 2016–2020 metais

Kaip matyti iš 3 paveikslėlio, 2016 m. rugsėjo 1 d. į pirmąsias klases turėtų ateiti 364 mokiniai, gimę 2009 metais, 2017–2020 metais į pirmąsias klases turėtų ateiti apie 305–326 mokinius.

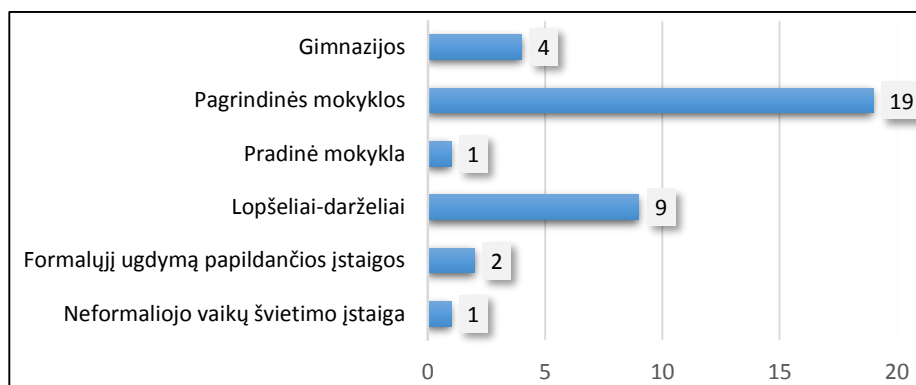
4.4. Mokyklų tipai ir jų kaita

Savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklų tinklo pertvarkos per pastaruosius penkerius metus rezultatai: įvykdytos vidaus struktūros pertvarkytos, akredituota vidurinio ugdymo programa, likviduota pradinė mokykla.

Savivaldybės bendruomenės švietimo reikmės 2015–2016 mokslo metais tenkinamos šių tipų mokyklose: 4 gimnazijose, 19 pagrindinių, 1 pradinėje mokykloje, 9 lopšeliuose-darželiuose, 1 neformaliojo vaikų švietimo ir 2 formalųjų ugdymą papildančiose įstaigose. Iš viso veikia 36 švietimo įstaigos.

4 pav. Mokyklų tipai ir jų skaičius 2011-09-01

5 pav. Mokyklų tipų ir jų skaičius 2015-09-01

4.5. Švietimo poreikių tenkinimas

Savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklose 2015–2016 mokslo metais teikiamos šios ugdymo programos:

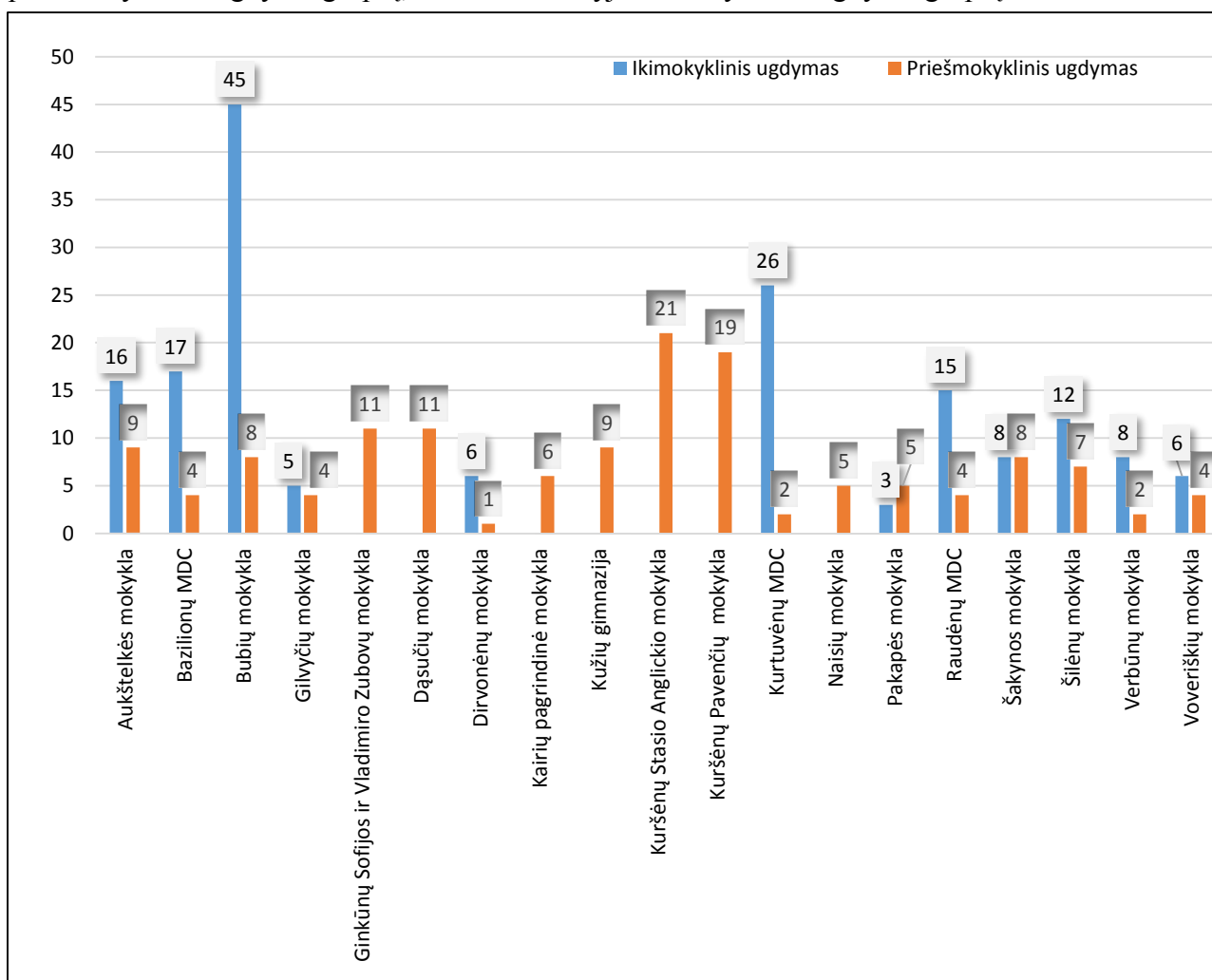
3 lentelė

Švietimo įstaiga / ugdymo programa	Ikimokyklinio ugdymo programa	Priešmokyklinio ugdymo programa	Pradinio ugdymo programa	Pagrindinio ugdymo I dalies programa	Pagrindinio ugdymo II dalies programa	Vidurinio ugdymo	Suaugusiųjų ugdymas
Aukštelkės mokykla	+	+	+	+	+		
Bazilionų MDC	+	+	+	+	+		
Bubių mokykla	+	+	+	+	+		
Dirvonėnų mokykla	+	+	+	+	+		
Drąsučių mokykla		+	+	+	+		
Gilvyčių mokykla	+	+	+	+	+		
Ginkūnų Sofijos ir Vladimiro Zubovų mokykla		+	+	+	+		
Gruzdžių gimnazija			+	+	+	+	
Kairių pagrindinė mokykla		+	+	+	+		
Kuršėnų Daugėlių pagrindinė mokykla			+	+	+		
Kuršėnų Lauryno Ivinskio gimnazija				+	+	+	+
Kuršėnų Stasio Anglickio mokykla		+	+	+	+		
Kuršėnų Pavenčių mokykla		+	+	+	+		
Kurtuvėnų MDC	+	+	+				
Kužių gimnazija		+	+	+	+	+	
Meškuičių gimnazija			+	+	+	+	
Naisių mokykla	+	+	+	+	+		
Pakapės mokykla	+	+	+	+	+		
Raudėnų MDC	+	+	+	+	+		
Šakynos mokykla	+	+	+	+	+		

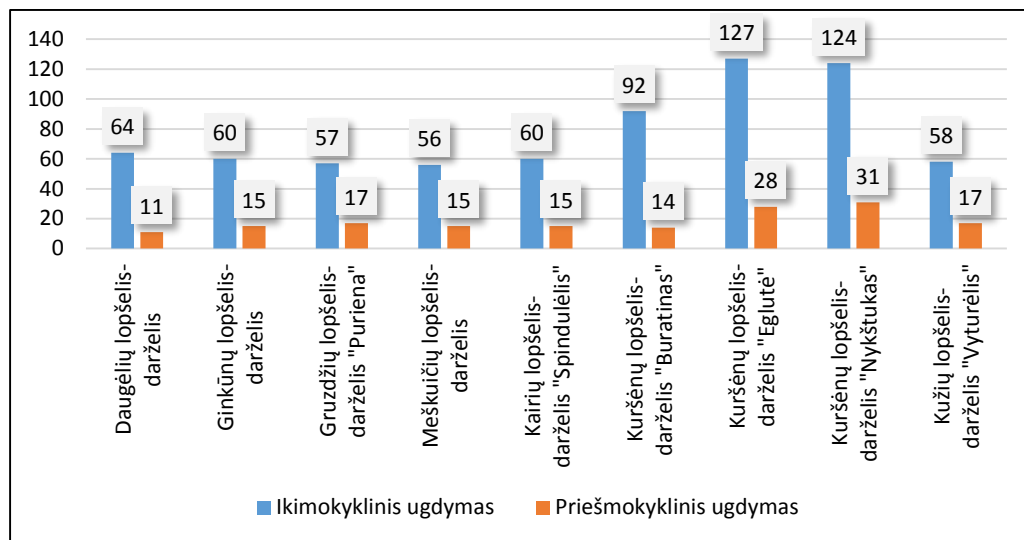
Šilėnų mokykla	+	+	+	+	+		
Verbūnų mokykla	+	+	+	+	+		
Voveriškių mokykla	+	+	+	+	+		
Žarėnų mokykla			+	+	+		

Ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programų įgyvendinimas

Dvidešimtyje bendrojo ugdymo mokyklų veikiančiose priešmokyklinio / ikimokyklinio ugdymo grupėse 2015-09-01 ugdoma 140 vaikų pagal priešmokyklinio ugdymo programą ir 167 pagal ikimokyklinio ugdymo programą. Ikimokyklinio ugdymo įstaigose 180 vaikų ugdomi 11-oje priešmokyklinio ugdymo grupių, 698 vaikai 40-yje ikimokyklinio ugdymo grupių.

6 pav. Ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo grupių vaikai bendrojo ugdymo mokyklose 2015-09-01

7 pav. Ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo grupių vaikai lopšeliuose-darželiuose 2015-09-01

Vadovaujantis Bendradarbiavimo dėl ugdymo paslaugų teikimo sutartimi ir šalia Šiaulių esančiose gyvenvietėse netenkinant vaikų ikimokyklinio ugdymo(si) poreikio, 21 rajono vaikas 2015 metais ugdomas Šiaulių miesto savivaldybės lopšeliuose-darželiuose. Už šių vaikų ugdymą Savivaldybė sumokėjo Šiaulių miesto savivaldybės administracijai 8045,15 Eur.

Šiaulių rajono savivaldybės taryba 2015 m. liepos 9 d. sprendimu Nr. T-177 nustatė 70 Eur mokesčio kompensacijos dydį už vieno ikimokyklinio ar priešmokyklinio amžiaus vaiko vieno mėnesio ugdymą ir priežiūrą Šiaulių miesto bei Šiaulių rajono nevalstybinėse švietimo įstaigose, vykdančiose ikimokyklinio ir (ar) priešmokyklinio ugdymo programas. Nuo 2015 m. rugsėjo mėnesio už 24 vaikų ugdymo paslaugas 4 privačiose ugdymo įstaigose sumokėta 5455,48 Eur.

Specialiųjų poreikių vaikų ir mokinių ugdymas

Savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklose (2015 m. rugsėjo 1 d. duomenimis) mokosi 480 specialiųjų poreikių turintys mokiniai. Tai sudaro 11,6% (2013 m. šalies vidurkis 10,1%) (palyginimui: 2014–2015 m. m. – 9,5%, 2013–2014 m. m. – 11,1%). Specialiųjų poreikių turinčių mokinių skaičius Savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklose lyginant pastaruosius trejus metus kinta nežymiai.

Nustačius mokinių specialiuosius ugdymosi poreikius, kreipiamas dėmesys į jo ugdymosi ribotumą ir dėl to atsiradusias specialiosios pagalbos reikmes. Tokių mokinių švietimo prieinamumas užtikrinamas sudarant sąlygas jiems ugdytis visiškos arba dalinės integracijos forma. 99,4% specialiųjų poreikių mokinių yra ugdomi integruotai, o 0,6% – dalinės integracijos forma. Savivaldybės teritorijoje gyvenantiems specialiųjų poreikių turintiems mokiniams sudarytos sąlygos ugdytis, atsižvelgiant į jų poreikius ir galias, dalinės integracijos forma specialiosiose ir lavinamosiose klasėse, veikiančiose Kuršėnų Pavenčių mokykloje. Jose mokomi ir lavinami 34 mokiniai iš įvairių rajono vietovių. Esant poreikiui, gali būti ugdomi ir kitų savivaldybių mokiniai.

Specialiųjų poreikių turinčių mokinių, ugdomų visiškos integracijos forma, skaičius savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklose yra skirtingas: specialiųjų ugdymosi poreikių mokinių nėra Kuršėnų Lauryno Ivinskio gimnazijoje. Daugiausiai specialiųjų ugdymosi poreikių mokinių mokosi Žarėnų (28,5%), Verbūnų (27,7%), Drąsučių (25%), Gilvyčių (23%), Pakapės (22%) mokyklose. Mažiausiai specialiųjų ugdymosi poreikių mokinių yra Gruzdžių gimnazijoje (3%), iki 10% specialiųjų ugdymosi poreikių mokinių mokosi Kuršėnų Stasio Anglickio, Dirvonėnų, Naisių, Ginkūnų Sofijos ir Vladimiro Zubovų mokyklose (atitinkamai: 7%, 8%, 9%, 9,3%). Negalių dėl

intelekto sutrikimų turi 137 specialiųjų ugdymosi poreikių mokiniai, kas sudaro 28,5%. Iš visų visiškos integracijos forma mokomų specialiųjų poreikių mokinių 49,7% mokosi pagal pritaikytas, o 27,7% – pagal individualizuotas programas.

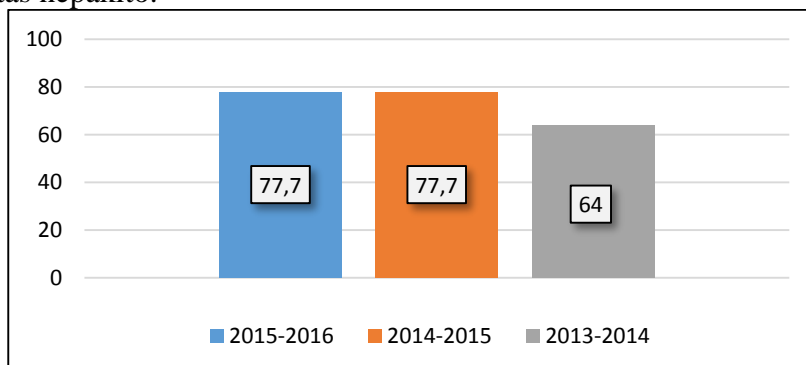
Bendrojo ugdymo mokyklose pagalbos mokiniui specialistams skirta 37 etatai (palyginimui: 2014–2015 m. m. – 38,55, 2013–2014 m. m. – 40,85 etato). Specialieji pedagogai ir / arba logopedai dirba visose bendrojo ugdymo mokyklose (išskyrus Kuršėnų Lauryno Ivinskio gimnaziją). Jiems skirta 23,25 etato (palyginimui: 2014–2015 m. m. ir 2013–2014 m. m. – 23,55 etato). Mokytojų padėjėjams, gydomosios kūno kultūros, specialiojo ugdymo mokytojams, plaukimo instruktoriui, psichologams bei jų padėjėjams panaudojama 13,75 etato (2014–2015 m. m. – 15, 2013–2014 m. m. – 17,3 etato).

Savivaldybės ikimokyklinėse įstaigose specialiųjų ugdymosi poreikių turi 95 ugdytiniai, tai yra 11%. Lopšeliuose-darželiuose specialiųjų poreikių turinčių vaikų yra nuo 27% (Gruzdžių lopšelyje-darželyje „Puriena“) iki 4,5% (Kuršėnų lopšelyje-darželyje „Nykštukas“). Ikimokyklinėse įstaigose pagalbos mokiniui specialistams (2015 m. rugsėjo 1 d. duomenimis) skirta 16 etatų.

2015 metais, vadovaujantis 2015-09-29 Bendradarbiavimo dėl ugdymo paslaugų teikimo sutartimi Nr. K4-8(3.500) / SŽ-116, kuriai pritarta Šiaulių rajono tarybos 2015-09-17 sprendimu Nr. T-220, 5 mokiniai, turintys specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdomi Šiaulių miesto specialiojo ugdymo įstaigoje. Už jų ugdymą 2015 metais sumokėta 12 300,80 Eur.

Neformalusis švietimas

2015–2016 m. m. bendrojo ugdymo mokyklose neformaliajam vaikų švietimui buvo galima panaudoti 546,5 pamokų, panaudota 425 pamokos, kas sudaro 77,7% (palyginimui: 2014–2015 m. m. 77,7%, 2013–2014 m. m. – 64%). Per pastaruosius trejus metus pamokų, skirtų neformaliajam vaikų švietimui, panaudojimo procentas kito nežymiai, o 2014–2015 ir 2015–2016 m. m. panaudojimo procentas nepakito.

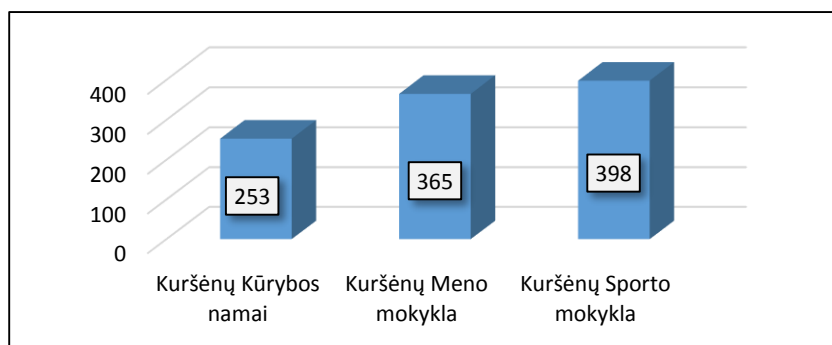

8 pav. Neformaliojo vaikų švietimo valandų per trejus mokslo metus panaudojimo procentas

Įvertinus mokyklų finansines galimybes, atsižvelgus į mokinių poreikius, turimus resursus, mokyklos galimybes, yra planuojamas neformaliajam vaikų švietimui skirtų pamokų panaudojimas. Visos galimos neformaliajam vaikų švietimui skirtos pamokos panaudojamos 6 mokyklose. Mažiausiai (nuo 25% iki 38%) neformaliajam vaikų švietimui skirtų pamokų panaudoja trijose mokyklose. Nepriklausomai nuo pamokų panaudojimo procento, pasiūla trejus pastaruosius metus didėja. Šiais mokslo metais mokiniai dalyvauja 292 būrelių (studijų, kolektyvų, grupių, organizacijų, ansamblių) veikloje (palyginimui: 2014–2015 m. m. – 284, 2013–2014 m. m. – 254). Daugiausia būrelių (studijų, kolektyvų, grupių, organizacijų, ansamblių) veikia Kuršėnų Stasio Anglickio mokykloje (28) ir Meškuičių gimnazijoje (24). Mažiausiai Kurtuvėnų MDC (1) ir Aukštelkės mokykloje (3).

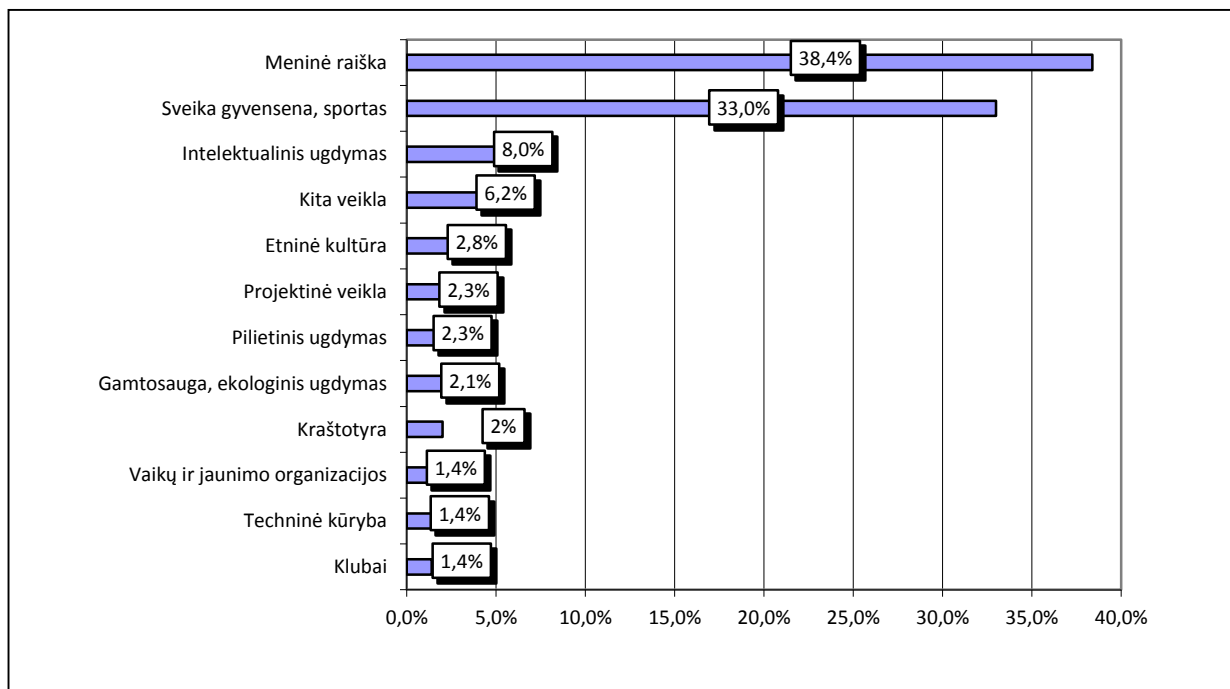
Nors mokinių, besimokančių Savivaldybės mokyklose, kasmet mažėja, tačiau neformaliajame vaikų švietime dalyvaujančių skaičius išlieka panašus. Šiais mokslo metais bent vienoje neformaliojo

vaikų švietimo veikloje dalyvavo 66,6% mokinių (palyginimui: 2014–2015 m. m. – 69%, 2013–2014 m. m. – 68%). Daugiausiai mokinių neformaliojo vaikų švietimo veiklose dalyvauja Bubių, Naisių, Žarėnų mokyklose ir Kurtuvėnų MDC, mažiausiai – Kuršėnų Lauryno Ivinskio gimnazijoje (39,6%). Gimnazijos mokiniai turi galimybę dalyvauti Kuršėnuose esančios trijose formalųjį švietimą papildančiose ir neformaliojo švietimo įstaigose. 2015–2016 m. m. šiose įstaigose mokslo metus pradėjo 1016 mokinių: 365 – Kuršėnų meno mokykloje, 398 – Kuršėnų sporto mokykloje, 253 – Kuršėnų kūrybos namuose. Šias įstaigas lankančių mokinių skaičius didėja (palyginimui: 2014–2015 m. m. – 1000, 2013–2014 m. m. – 1386, 2012–2013 m. m. – 956, 2011–2012 m. m. – 746).

9 pav. Mokinių, lankančių neformaliojo ugdymo įstaigas, skaičius 2015–2016 m. m.

Siekiant skirtingų kompetencijų įgijimo, mokyklose mokiniams siūlomos įvairių krypčių veiklos. Daugiausia neformaliojo vaikų švietimo pamokų panaudojama meninei raiškai (38,4%), sveikai gyvensenai ir sportui (33%). Mažiausiai rajono mokyklose neformaliojo vaikų švietimo pamokų panaudojama klubų, vaikų ir jaunimo organizacijų veiklai bei techninei kūrybai – 1,4%.

10 pav. Neformaliojo vaikų švietimo pamokų paskirstymas

2015 metų spalio–gruodžio mėnesiais į 44 įvairias neformaliojo vaikų švietimo programas įsijungė 1139 mokiniai. Šių programų įgyvendinimui skirta 38 145 Eur. 2016 metams Savivaldybei skirti 113 tūkstančiai eurų neformaliojo vaikų švietimo programoms įgyvendinti 9 mėnesiams.

4.6. Mokyklų tinklo efektyvumas

4.6.1. Mokinių skaičiaus kaita

2015-09-01 į bendrojo ugdymo mokyklose mokėsi 3828 mokiniai (162 arba 4,1% mažiau nei 2014-09-01).

2014-09-01 į bendrojo ugdymo mokyklas atėjo 3990 mokinių, t. y. 270 (6,3%) mokinių mažiau, nei 2013-09-01 (4260 mokinių, 308 (6,7%) mokiniams mažiau, nei 2012-09-01). 2012-09-01 Savivaldybės mokyklose mokėsi 4568 mokiniai, t. y. 368 (7,5%) mokiniams mažiau nei 2011-09-01.

Bendrojo ugdymo mokyklose ugdomų mokinių skaičiaus dinamika:

2002-09-01 7884 mokiniai.

2003-09-01 7727 (157 mokiniams arba 1,9% mažiau nei 2002-09-01);

2004-09-01 7469 (258 mokiniams arba 3,3% mažiau nei 2003-09-01);

2005-09-01 6936 (533 mokiniams arba 7,1% mažiau nei 2004-09-01);

2006-09-01 6835 (101 mokiniu arba 1,5% mažiau nei 2005-09-01);

2007-09-01 6459 (376 mokiniams arba 5,5% mažiau nei 2006-09-01);

2008-09-01 6021 (438 mokiniams arba 6,8% mažiau nei 2007-09-01);

2009-09-01 5569 (452 mokiniams arba 7,5% mažiau nei 2008-09-01);

2010-09-01 5521 (348 mokiniams arba 6,2% mažiau nei 2009-09-01);

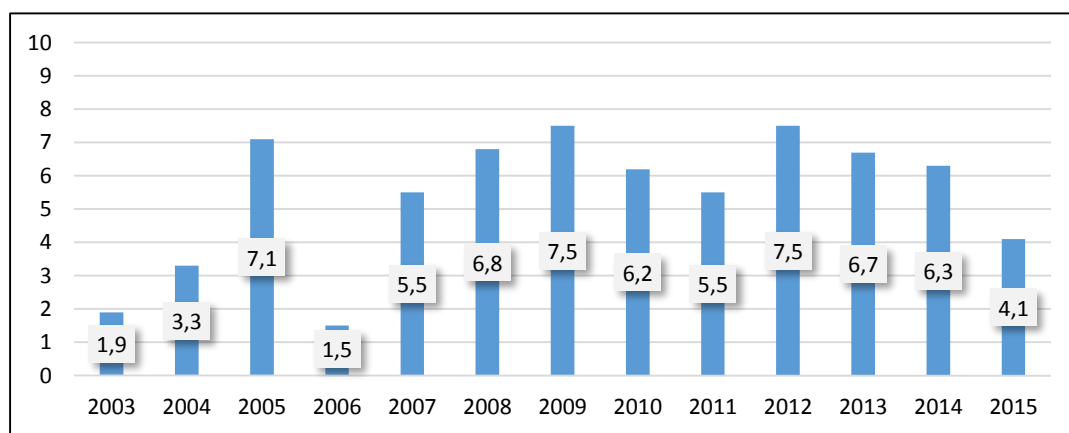
2011-09-01 4936 (285 mokiniams arba 5,5% mažiau nei 2010-09-01);

2012-09-01 4568 (368 mokiniams arba 7,5% mažiau nei 2011-09-01);

2013-09-01 4260 (308 mokiniams arba 6,7% mažiau nei 2012-09-01);

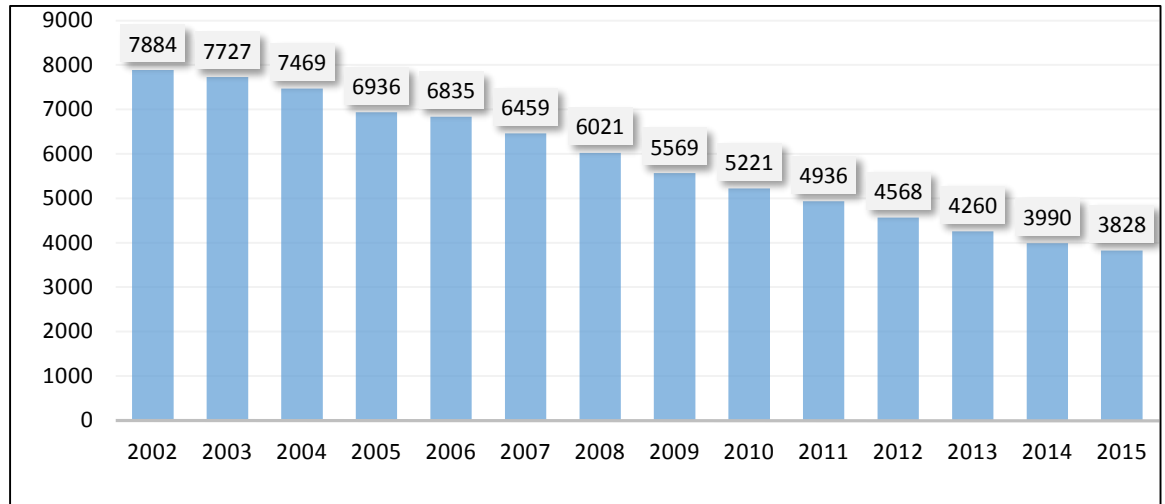
2014-09-01 3990 (270 mokinių arba 6,3% mažiau nei 2013-09-01);

2015-09-01 3828 (162 mokiniams arba 4,1% mažiau nei 2014-09-01).

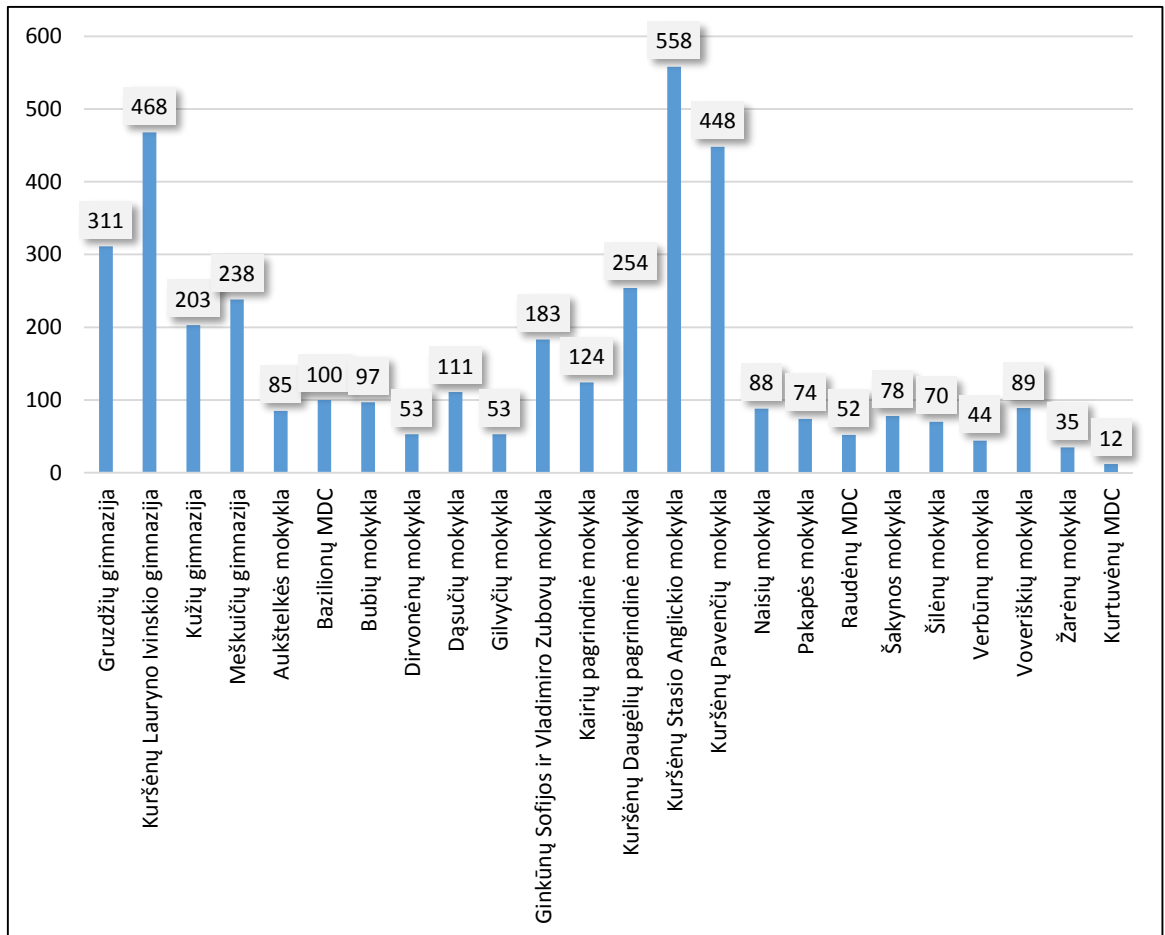
11 pav. Mokinių skaičiaus mažėjimas procentais

Kasmet mokinių skaičius mažėja vidutiniškai 5,8% arba 312 mokinių.

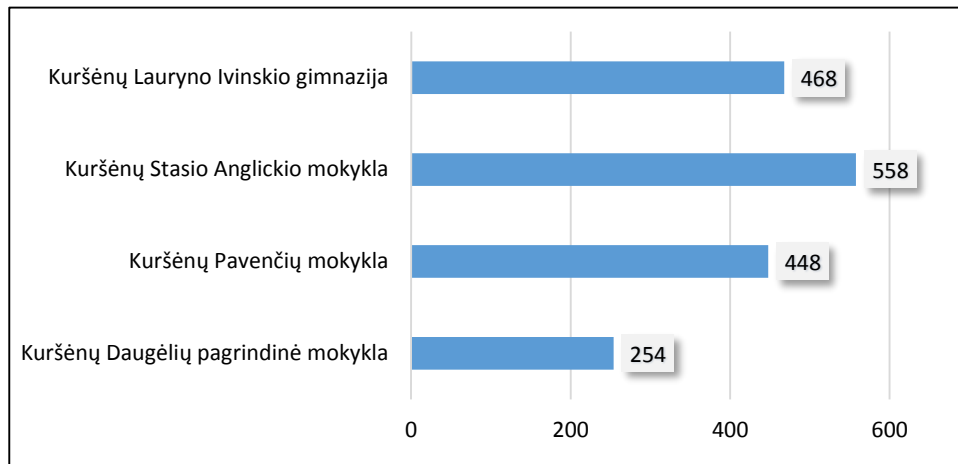

12 pav. Mokinių skaičiaus kaita 2002–2015 metais

Nuo 2002 metų mokinių skaičius sumažėjo 4056 mokiniais arba 51,4%.

13 pav. Mokinių skaičius pagal mokyklų tipus 2015-09-01

14 pav. Mokinių skaičius Kuršėnų miesto bendrojo ugdymo mokyklose 2015-09-01

4.6.2. Prognozuojamas mokinių skaičius 2016–2020 metais

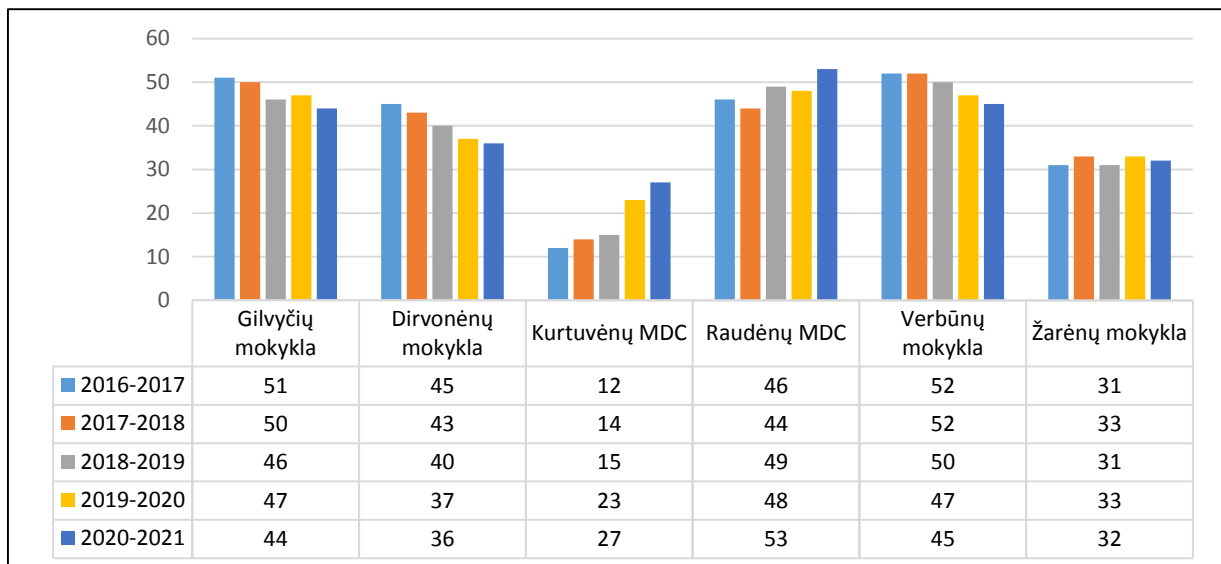
Pagal bendrojo ugdymo mokyklų vadovų pateiktus duomenis, 2016 m. rugsėjo 1 d. Savivaldybės mokyklose laukiami 3735 mokiniai, t. y. 93 mokiniais mažiau nei 2015 m. rugsėjo 1 d. Pagal minėtas prognozes Savivaldybės mokyklose mokysis:

2017-09-01 – 3728 mokiniai (7 mokiniais mažiau, nei 2016-09-01);

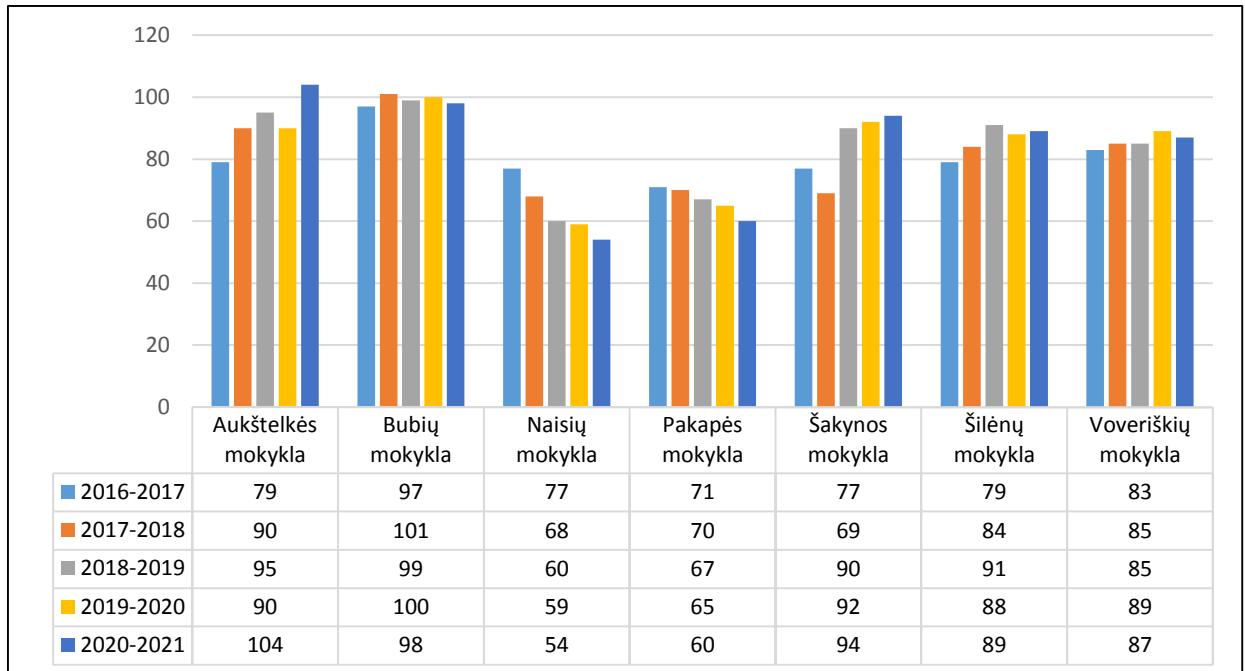
2018-09-01 – 3731 (3 mokiniais daugiau nei 2017-09-01);

2019-09-01 – 3704 (27 mokiniais mažiau nei 2018-09-01);

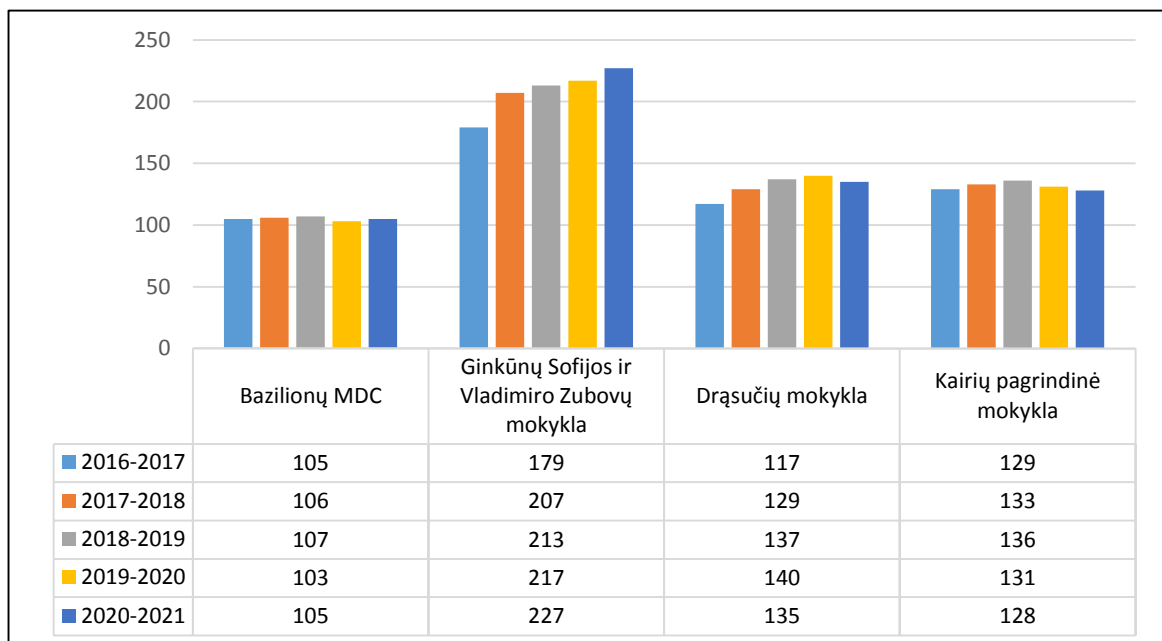
2020-09-01 – 3696 (8 mokiniais mažiau nei 2019-09-01, t. y. 131 mokiniu mažiau nei 2015-09-01).

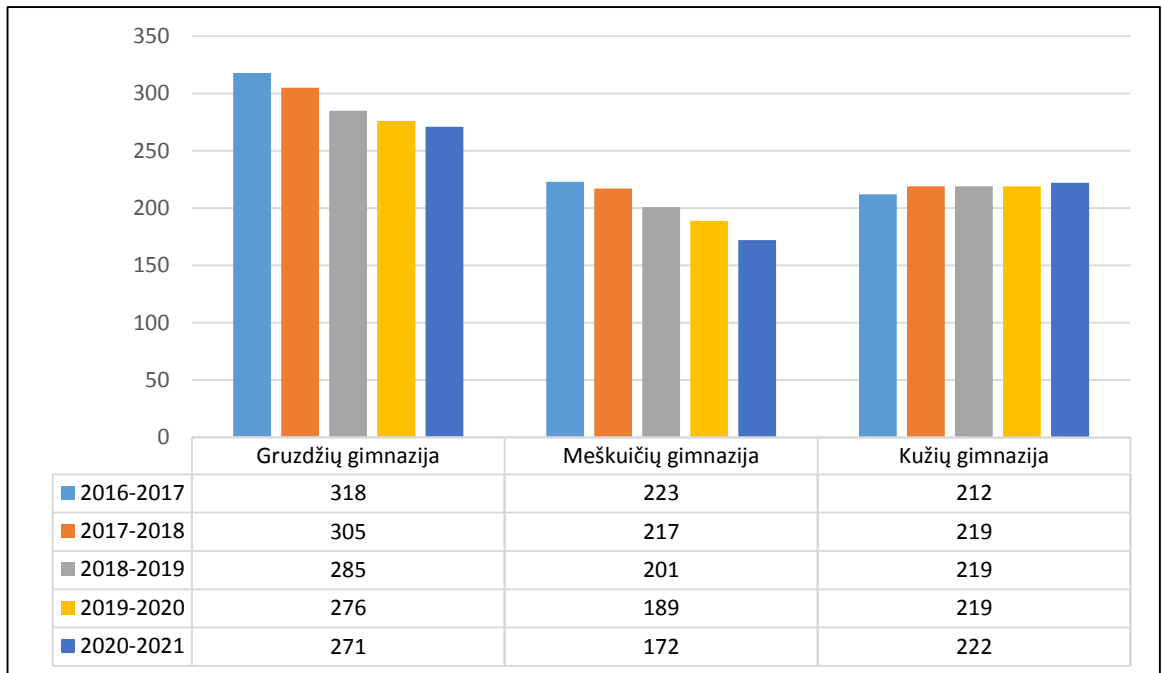
15 pav. Prognozuojamas mokinių skaičius 2016–2020 metais mokyklose, turinčiose ~50 mokinių

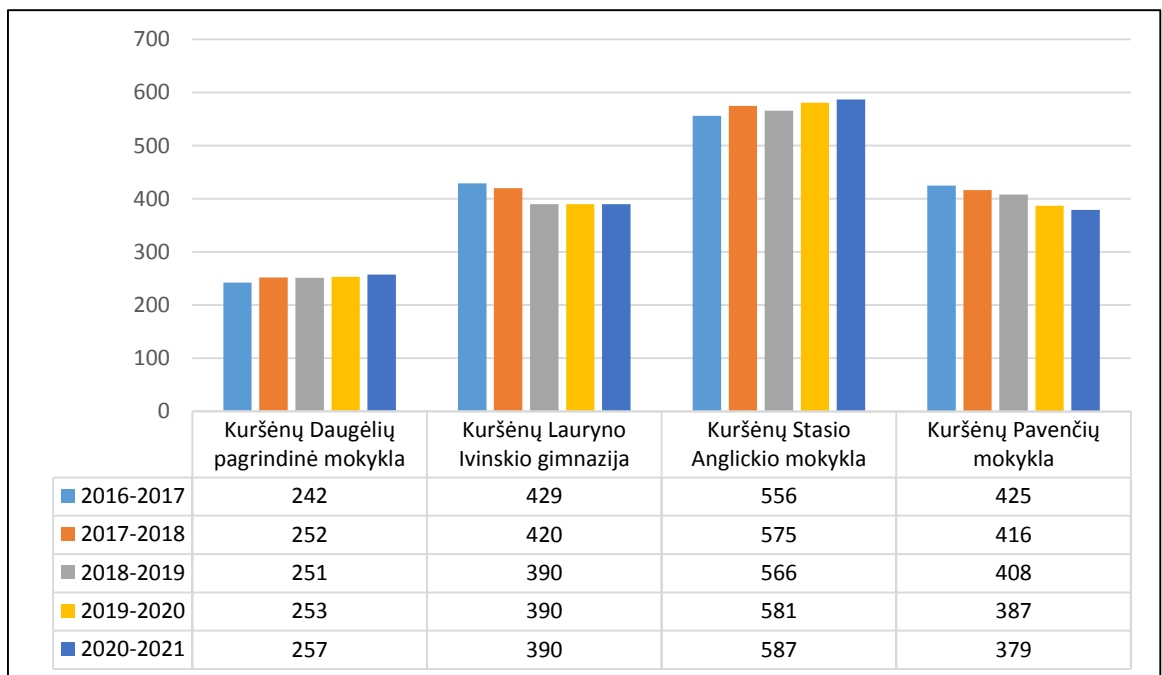
16 pav. Prognozuojamas mokinių skaičius 2016–2020 metais mokyklose, turinčiose iki 100 mokinių

17 pav. Prognozuojamas mokinių skaičius 2016–2020 metais mokyklose, turinčiose virš 100 mokinių

18 pav. Prognozuojamas mokinių skaičius 2016–2020 metais kaimo vietovių gimnazijose

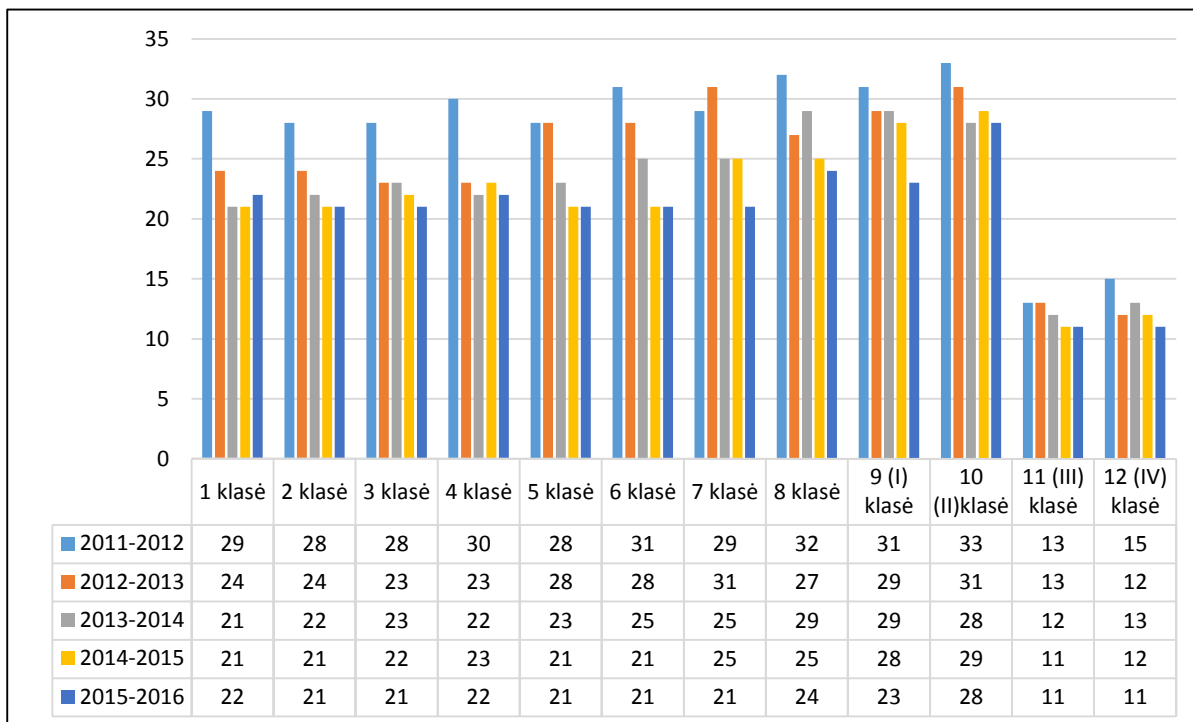

19 pav. Prognozuojamas mokinių skaičius 2016–2020 metais Kuršėnų miesto mokyklose

4.6.3. Klasių komplektų skaičiaus kaita 2011–2015 metais

Savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklose komplektuojamoms klasėms būdingas nedidelis mokinių skaičius. 2014–2015 metais vidutinis mokinių skaičius klasių komplekte buvo 14, šalies – 17,9 mokinių, vidutinis mokinių skaičius pradinio ugdymo programos klasių komplekte – 13,1, šalies – 15,7 mokinių, vidutinis mokinių skaičius pagrindinio ugdymo programos klasių komplekte – 14, šalies – 18 mokinių, vidutinis mokinių skaičius vidurinio ugdymo programos klasių komplekte – 19,7, šalies – 23 mokiniai.

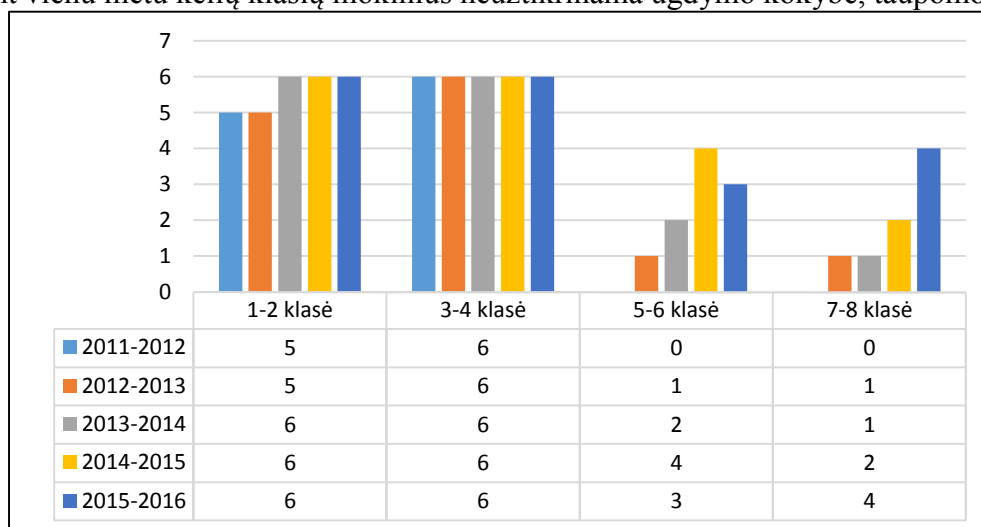
2015–2016 mokslo metais Savivaldybėje yra 246 klasių komplektai. Iš jų: 1–4 klasėse –86; 5–8 klasėse – 87; 9–10 klasėse –51 bei 11–12 (III–IV) klasėse – 22 klasių komplektai.

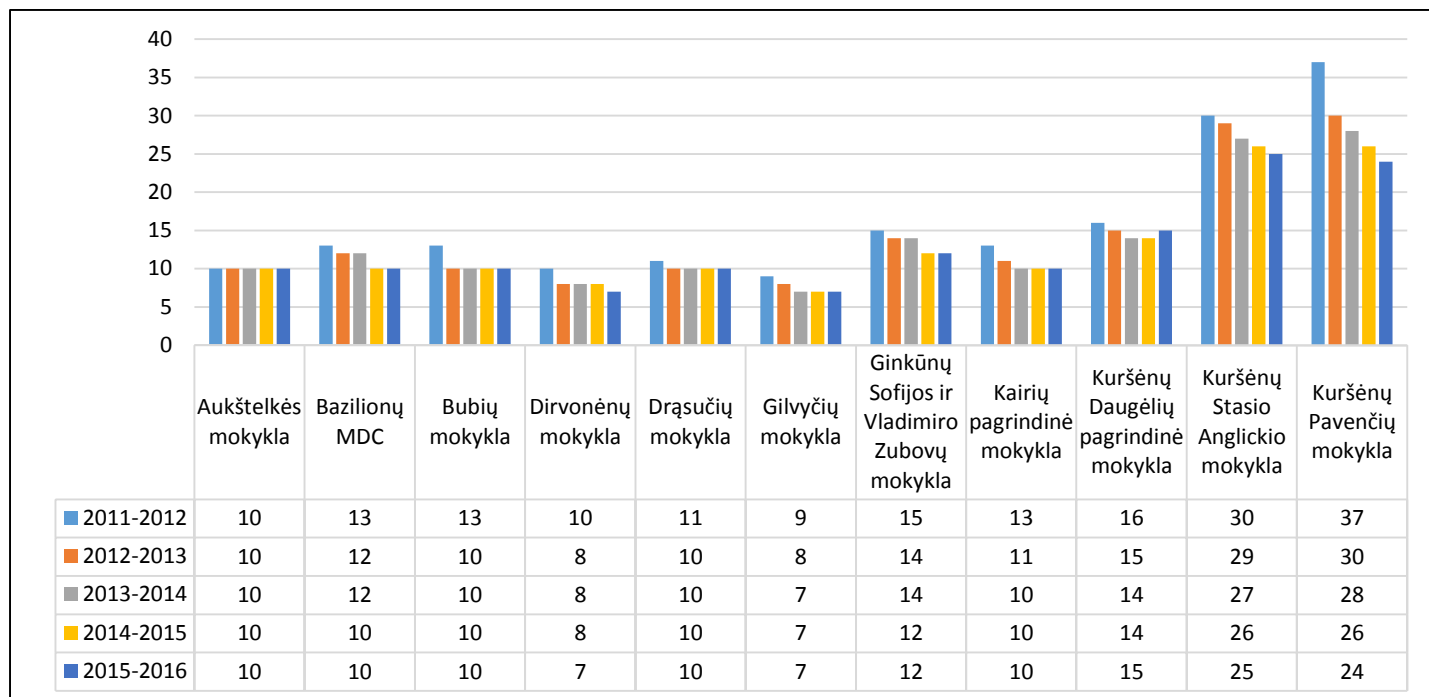
20 pav. Klasių komplektų skaičiaus kaita pagal klases 2011–2015 metais

Jungtinių klasių skaičius yra didesnis pradinio ugdymo programoje ir beveik nekinta nuo 2011 metų. Jungtinių klasių skaičius pagrindinio ugdymo programoje nuo 2011 metų padidėjo 6,3%.

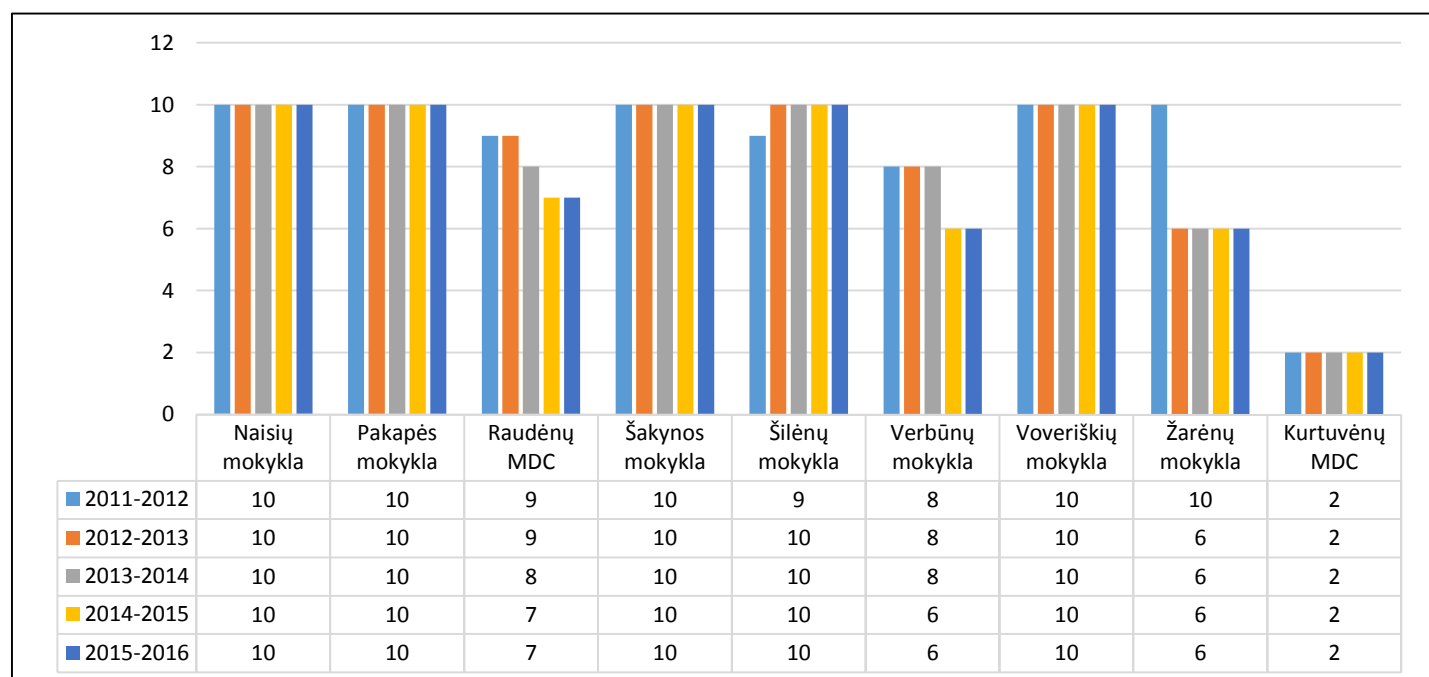
Mokant vienu metu kelių klasių mokinius neužtikrinama ugdymo kokybė, taupomos lėšos.

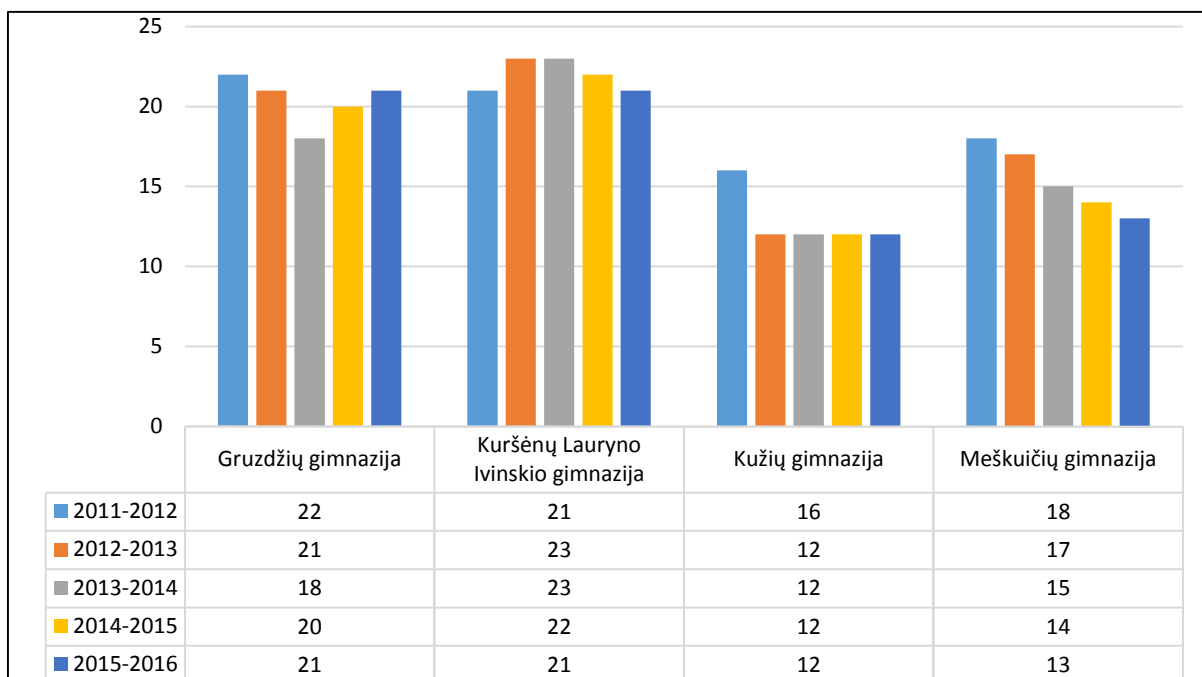
21 pav. Jungtinių klasių komplektų skaičiaus kaita pagal klases 2011–2015 metais

22 pav. Klasių komplektų kaita 2011–2015 metais pagal mokyklas

23 pav. Klasių komplektų kaita 2011–2015 metais pagal mokyklas

24 pav. Klasių komplektų kaita gimnazijose 2011–2015 metais

4.6.4. Klasių užpildomumas 2015–2016 m. m. pagal MKPM

Nuo mokinių skaičiaus klasės komplekte ir mokykloje priklauso kiek MKL gauna mokykla. Vidutinis mokinių skaičius klasių komplekte pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programose tiesiogiai susijęs su vieta, mokyklos tipu. Jeigu vidutinis mokinių skaičius klasės komplekte atitinka MKPM nustatytą vidurkį ar jį viršija, mokyklai skiriama daugiau MKL ir ji gali daugiau valandų skirti ugdymui ir pagalbai teikti. Ir atvirkščiai, jei mokinių skaičius klasės komplekte yra mažesnis nei nustatyta MKPM, tai mokyklai skiriama mažiau MKL ir ji turi mažinti ugdymo valandų skaičių.

Mažėjant mokinių mokyklose, ypač kaimo vietovėse, daugėja klasių komplektų, kuriuose mokinių skaičius mažesnis už MKPM nustatytą vidurkį. Vis daugiau finansuojama taip vadinamų „tuščių“ vietų (tuščia mokymosi vieta laikoma, kai klasės komplekte trūksta vaikų pagal MKPM vidurkį).

Paaiškinimas:

- skaičius mokinių, kurių trūksta klasės komplekte pagal MKPM nustatytą vidurkį.
- + skaičius mokinių, kurių yra daugiau klasės komplekte pagal MKPM nustatytą vidurkį.

Mokinių skaičius gimnazijose nuo 301 iki 500 mokinių, klasės mokinių skaičiaus vidurkis pagal MKPM: 9–10 kl. – 22, 11–12 kl. – 20.

4 lentelė

Mokykla	Pradinio ugdymo programa	Pagrindinio ugdymo programos I dalis	Pagrindinio ugdymo programos II dalis	Vidurinio ugdymo programa	Iš viso „tuščių“ vietų
Kuršėnų L. Ivinskio gimnazija	–	–	+38	+40	+78

Mokinių skaičius gimnazijose iki 300 mokinių, klasės mokinių skaičiaus vidurkis pagal MKPM: 1–8 kl. – 15, 9–10 kl. – 18, 11–12 kl. – 15.

5 lentelė

Mokykla	Pradinio ugdymo programa	Pagrindinio ugdymo programos I dalis	Pagrindinio ugdymo programos II dalis	Vidurinio ugdymo programa	Iš viso „tuščių“ vietų
Gruzdžių gimnazija	+6	+20	-4	0	+22
Gruzdžių gimnazijos Bazilionų skyrius	–	–	–	-4	-4
Kužių gimnazija	+9	+14	+3	-9	+17
Meškuičių gimnazija	+6	+17	+6	+8	+37

Mokinių skaičius pagrindinėje mokykloje, kurioje mokosi 301 ir daugiau mokinių, klasės mokinių skaičiaus vidurkis pagal MKPM: 1–4 kl. – 20, 5–10 kl. – 22.

6 lentelė

Mokykla	Pradinio ugdymo programa	Pagrindinio ugdymo programos I dalis	Pagrindinio ugdymo programos II dalis	Iš viso „tuščių“ vietų
Kuršėnų Stasio Anglickio mokykla	+12	+36	-11	+37
Kuršėnų Pavenčių mokykla	-6	+20	-2	+12

Mokinių skaičius pagrindinėse mokyklose nuo 201 iki 300 mokinių, klasės mokinių skaičiaus vidurkis pagal MKPM: 1–8 kl. – 15, 9–10 kl. – 18.

7 lentelė

Mokykla	Pradinio ugdymo programa	Pagrindinio ugdymo programos I dalis	Pagrindinio ugdymo programos II dalis	Iš viso „tuščių“ vietų
Kuršėnų Daugėlių pagrindinė mokykla	+12	+26	-8	+30

Mokinių skaičius pagrindinėse mokyklose nuo 121 iki 200 mokinių, klasės mokinių skaičiaus vidurkis pagal MKPM: 1–10 kl. – 15.

8 lentelė

Mokykla	Pradinio ugdymo programa	Pagrindinio ugdymo programos I dalis	Pagrindinio ugdymo programos II dalis	Iš viso „tuščių“ vietų
Ginkūnų Sofijos ir Vladimiro Zubovų mokykla	-2	+30	-8	+20
Kairių pagrindinė mokykla	-13	-4	-9	-26

Mokinių skaičius pagrindinėse mokyklose nuo 81 iki 120 mokinių, klasės mokinių skaičiaus vidurkis pagal MKPM – 12.

9 lentelė

Mokykla	Pradinio ugdymo programa	Pagrindinio ugdymo programos I dalis	Pagrindinio ugdymo programos II dalis	Iš viso „tuščių“ vietų
Aukštelkės mokykla	-16	-3	-4	-23
Bazilionų MDC	-21	+2	-3	-23
Bubių mokykla	-6	-6	-11	-23
Drąsučių mokykla	-8	-4	+3	-9
Naisių mokykla	-15	-18	+1	-32
Voveriškių mokykla	-11	-16	-4	-31

Mokinių skaičius pagrindinėse mokyklose iki 80 mokinių, klasės mokinių skaičiaus vidurkis pagal MKPM – 10.

Bendrojo ugdymo mokykloms, kuriose yra mažas mokinių skaičius (nuo 35 iki 55 mokinių) nepakanka MKL, nors „tuščių“ vietų yra mažiau dėl jungtinių klasių komplektų, nei mokyklose, kuriose mokinių skaičius yra nuo 70 iki 80 mokinių (10-11 lentelės).

10 lentelė

Mokykla	Pradinio ugdymo programa	Pagrindinio ugdymo programos I dalis	Pagrindinio ugdymo programos II dalis	Iš viso „tuščių“ vietų
Dirvonėnų mokykla	-2	-9	-6	-17
Gilvyčių mokykla	+1	+2	-10	-7
Raudėnų MDC	-4	-9	-2	-15
Verbūnų mokykla	-7	+1	-10	-16
Žarėnų mokykla	-7	-6	-12	-25

11 lentelė

Mokykla	Pradinio ugdymo programa	Pagrindinio ugdymo programos I dalis	Pagrindinio ugdymo programos II dalis	Iš viso „tuščių“ vietų
Pakapės mokykla	-12	-10	-2	-24
Šakynos mokykla	-15	-7	0	-22
Šilėnų mokykla	-11	-4	-15	-30

Mokinių skaičius pradinėse mokyklose iki 40 mokinių, klasės mokinių skaičiaus vidurkis pagal MKPM – 10.

12 lentelė

Mokykla	Pradinio ugdymo programa	Iš viso „tuščių“ vietų
Kurtuvėnų MDC	-8	-8

4.7. Ugdymo kokybė

Pagrindinio ugdymo programos baigimas

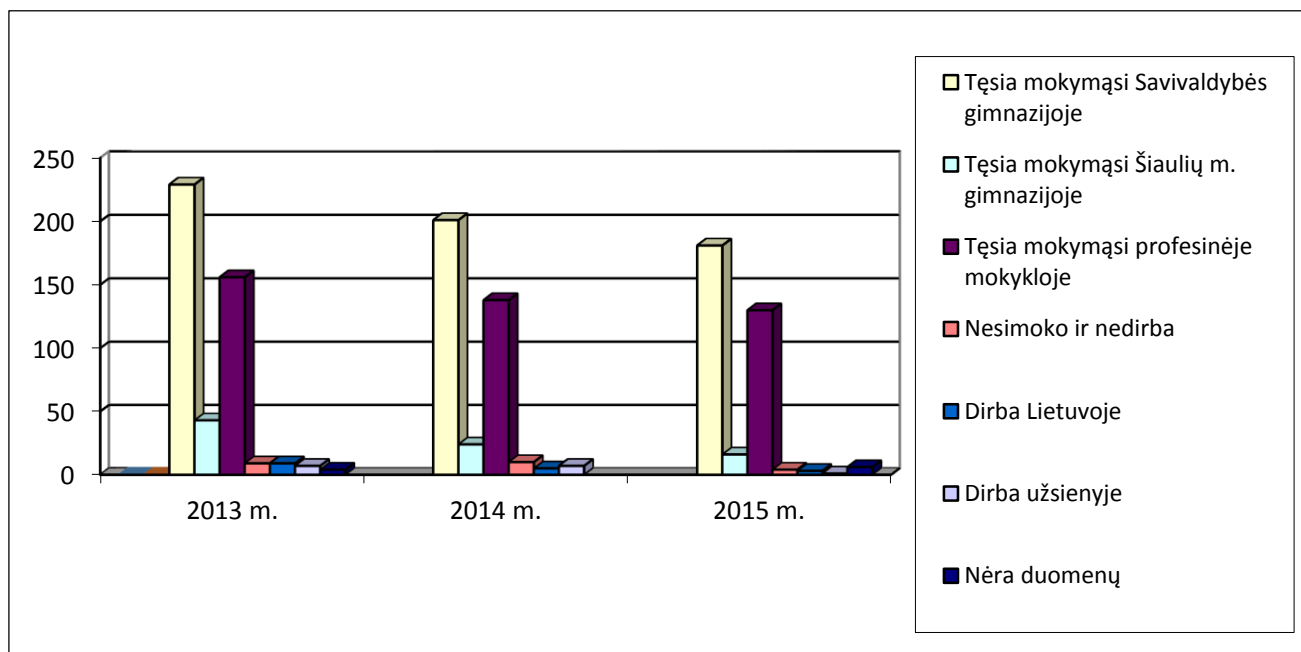
Gavusių pagrindinio išsilavinimo pažymėjimą mokinių dalis kasmet išlieka apytiksliai 97% (šalyje 95%):

2015 m. – 348 mokiniai, iš jų 335 (96%) įgijo pagrindinį išsilavinimą;

2014 m. – 390 mokinių, iš jų 379 (97%) įgijo pagrindinį išsilavinimą;

2013 m. – 457 mokiniai, iš jų 445 (97%) įgijo pagrindinį išsilavinimą;

Tęsė mokymąsi pagal vidurinio ugdymo programą 2015 metais 181 (53%) mokinys įgijęs pagrindinį išsilavinimą, 2014 metais – 201 (52%), 2013 metais – 229 (50%). Atitinkamai 17 (5%), 24 (6%), 43 (9%) pasirinko mokymąsi Šiaulių miesto vidurinio ugdymo programą įgyvendinančiose mokyklose, 134 (38%), 138 (35%), 156 (34%) mokėsi profesinėse mokyklose. Ir tik labai maža dalis atitinkamai 4 (1%), 10 (3%), 9 (2%) įgiję pagrindinį išsilavinimą niekur nesimokė, 4 (1%), 5 (1%), 9 (2%) dirba Lietuvoje, 2 (1%), 7 (2%), 7 (2%) dirba užsienyje, 6 (1%), 5 (1%), 4 (1%) nėra duomenų. Per paskutinius trejus metus apytiksliai 58% pagrindinį išsilavinimą įgijusių mokinių tęsė mokymąsi vidurinėse mokyklose ar gimnazijose, 36% – profesinėse mokyklose, 2% – niekur nesimokė, 3% – dirbo.

25 pav. Mokinių tolimesnė veikla 2013–2015 metais

Vidurinio išsilavinimo įgijimas

Per pastaruosius trejus metus Savivaldybės mokyklose 97% abiturientų įgijo vidurinį išsilavinimą (šalyje – 96%):

2015 m. – 220 abiturientai, iš jų 215 (98%) įgijo vidurinį išsilavinimą;

2014 m. – 254 abiturientai, iš jų 249 (98%) įgijo vidurinį išsilavinimą;

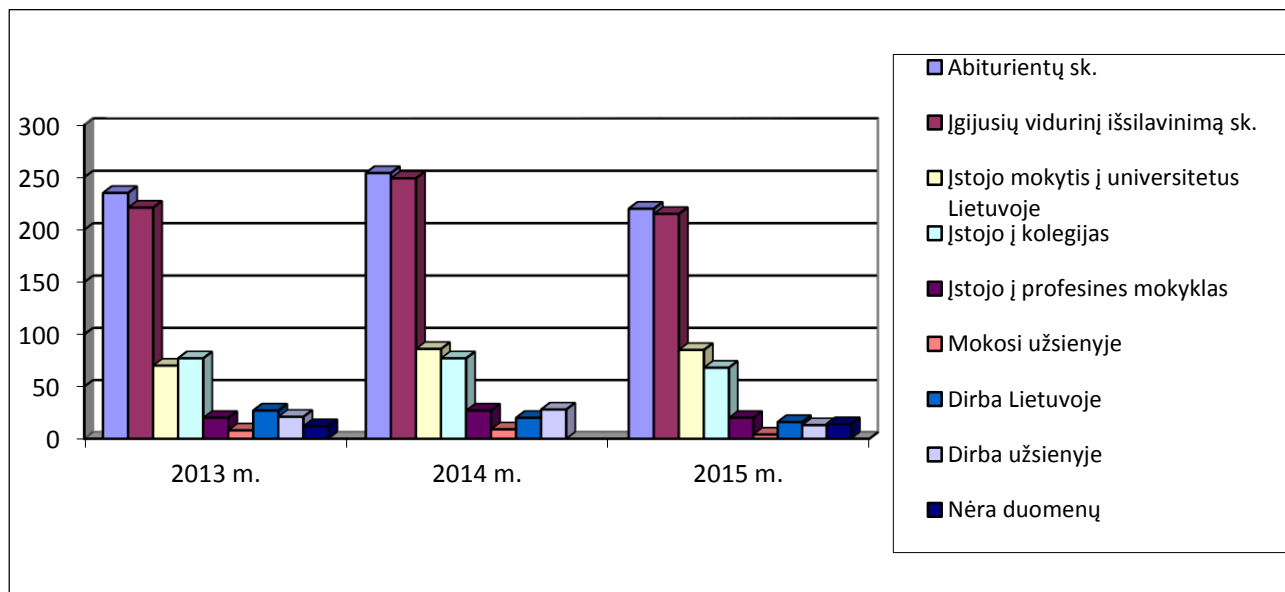
2013 m. – 235 abiturientai, iš jų 221 (94%) įgijo vidurinį išsilavinimą.

2015 m. vidurinį išsilavinimą įgiję 85 (39%) buvę mokiniai įstojo mokytis universitetuose, 68 (31%) – kolegijose, 20 (9%) – profesinėse mokyklose, 4 (2%) – užsienyje, 16 (7%) dirba Lietuvoje, 13 (6%) dirba užsienyje, nėra duomenų – 14 (6%).

2014 m. vidurinį išsilavinimą įgiję 86 (35%) buvę mokiniai įstojo mokytis universitetuose, 77 (31%) – kolegijose, 27 (11%) – profesinėse mokyklose, 9 (4%) – užsienyje, 20 (8%) dirbo Lietuvoje, 28 (11%) dirbo užsienyje.

2013 m. 70 (30%) buvusių abiturientų įstojo mokytis universitetuose, 77 (33%) – kolegijose, 20 (9%) – profesinėse mokyklose, 8 (3%) – užsienyje, 27 (11%) dirbo Lietuvoje, 21 (9%) dirbo užsienyje, 12(5%) – nėra duomenų.

Kasmet didėja aukštosiose mokyklose studijuojančių ir mažėja dirbančių vidurinių išsilavinimą įgijusių asmenų skaičius. 2015 m. 81% Savivaldybės mokinių, įgijusių vidurinį išsilavinimą tęsia mokslą universitetuose ir kolegijose, šalyje - 73%.

26 pav. Mokinių tolimesnė veikla 2013–2015 metais

2014–2015 m. m. brandos egzaminus laikė 237 abiturientai. Jie pasirinko laikyti dvylikos mokomųjų dalykų 721 egzaminą. Vienas kandidatas vidutiniškai laikė 3,04 egzaminą (Lietuvoje vienas abiturientas vidutiniškai laikė 3,42 egzaminą). Savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklų abiturientai išlaikė 690 egzaminų (96% visų pasirinktų egzaminų). 9% egzaminų įvertinti 86–100 balų.

2013–2014 m. m. brandos egzaminus laikė 254 abiturientai. Jie pasirinko laikyti dešimties mokomųjų dalykų 816 valstybinių egzaminų. Vienas kandidatas vidutiniškai laikė 3,21 valstybinio egzaminą (Lietuvoje vienas abiturientas vidutiniškai laikė 3,25 valstybinio egzaminą). Savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklų abiturientai išlaikė 778 valstybinius egzaminus (95% visų pasirinktų valstybinių egzaminų). 5% abiturientų surinko 86–100 balų.

2012–2013 m. m. brandos egzaminus laikė 235 abiturientai. Jie pasirinko laikyti dešimties mokomųjų dalykų 625 valstybinių egzaminų. Vienas kandidatas vidutiniškai laikė 2,85 valstybinio egzaminą (Lietuvoje vienas abiturientas vidutiniškai laikė 3,25 valstybinio egzaminą). Savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklų abiturientai išlaikė 590 valstybinius egzaminus (95% visų pasirinktų valstybinių egzaminų). 10% valstybiniai egzaminai įvertinti 86–100 balų.

Per pastaruosius trejus metus geriausiai valstybinius brandos egzaminus laikė Kuršėnų Lauryno Ivinskio gimnazijos abiturientai.

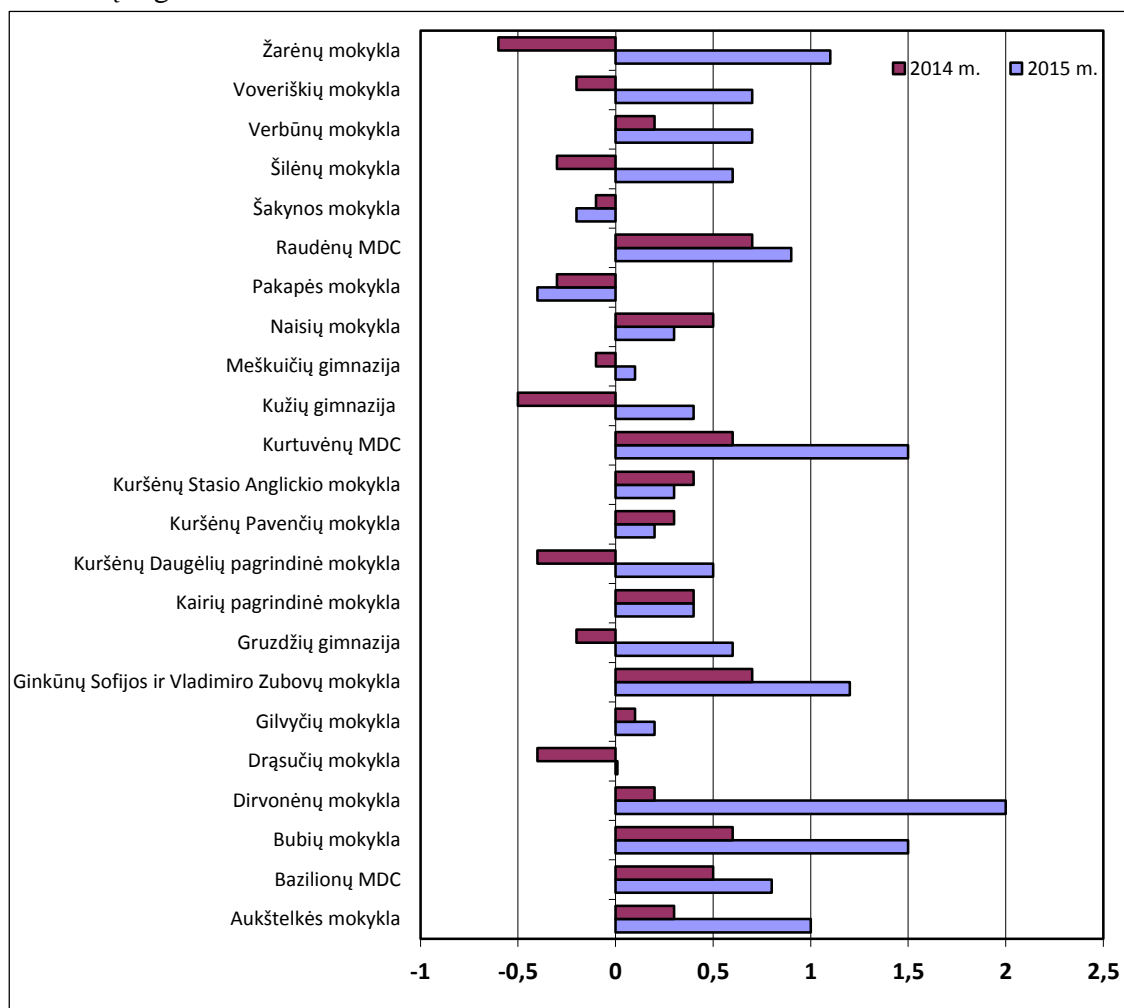
2015 m. septynių mokinių 10 valstybinių brandos egzaminų buvo įvertinti 100 balų, 2014 m. trijų mokinių 3, 2013 m. septynių mokinių 9 (visi mokėsi Kuršėnų Lauryno Ivinskio gimnazijoje).

Standartizuotų testų vykdymas

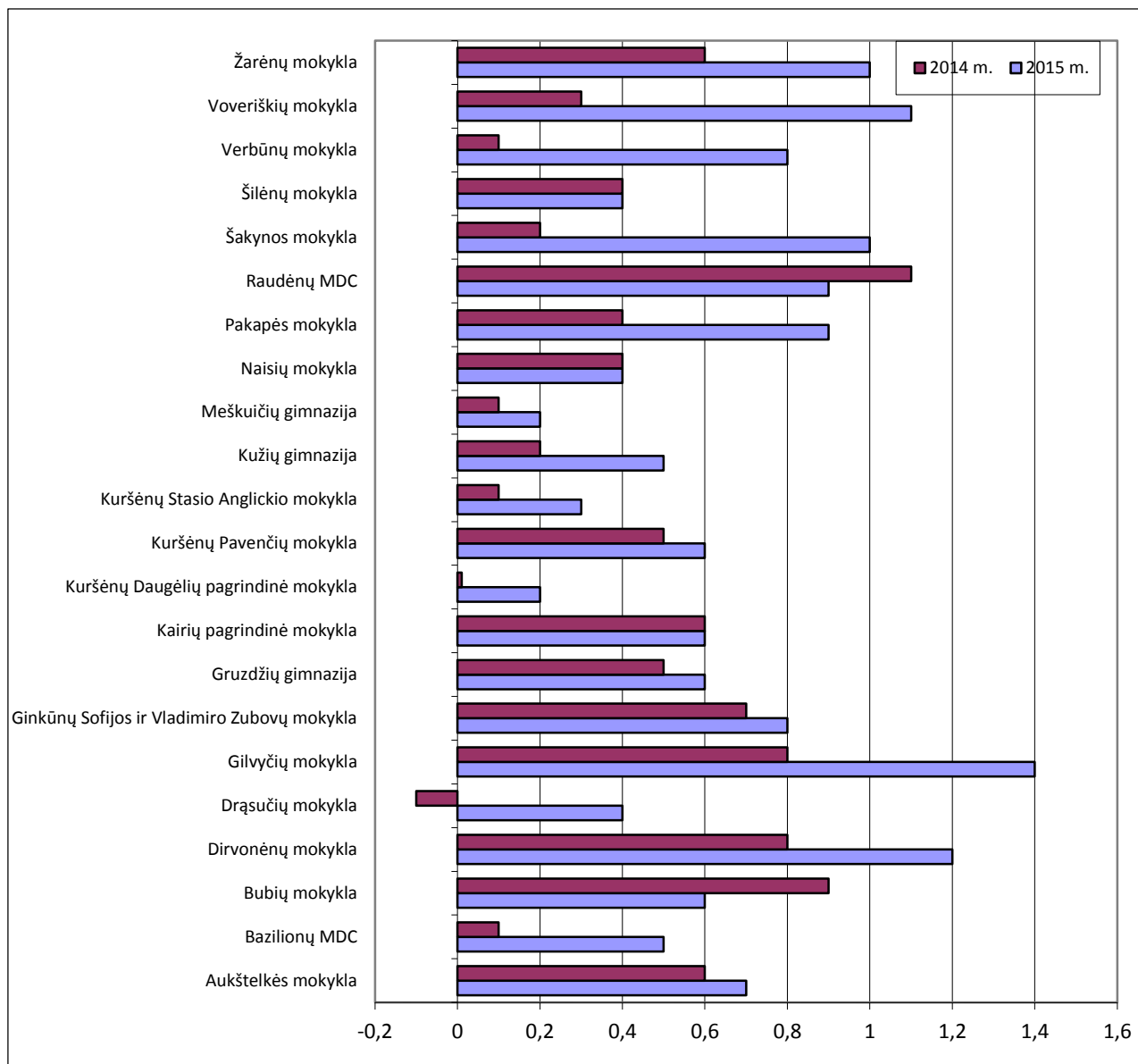
Visos Savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklos (išskyrus Kuršėnų Lauryno Ivinskio gimnaziją) 2015 m. balandžio–gegužės mėn. dalyvavo Nacionalinio egzaminų centro veiksmo tyrime „Standartizuotų testų taikymas mokyklose 2015 m.“. Tyrimo metu atliktas 4 klasių mokinių

skaitymo, rašymo ir matematikos, 8 klasių mokinių – skaitymo, rašymo, matematikos, gamtos ir socialinių mokslų žinių patikrinimas. Testavime dalyvavusios mokyklos turėjo galimybę pasilyginti pagal įvairius rodiklius su kitomis panašiomis mokyklomis, gauti duomenimis grįstą informaciją apie mokinių pasiekimų kokybę. Gautus duomenis naudojo veiklos įšvertinimui, ugdymo turinio planavimui, kasdienės veiklos organizavimui, kvalifikacijos tobulinimui ir kt. Švietimo ir sporto skyrius gautus duomenis naudojo situacijos stebėsenai, mokyklų bendruomenių konsultavimui, sprendimų priėmimui, patirties sklaidai, kvalifikacijos tobulinimui. Tyrimo tikslas paskatinti, kad testavimo rezultatų analizė išprovokuotų prasmingas ugdymo tobulinimo veiklas. Savivaldybės mokyklų 4 ir 8 klasės mokinių mokymosi pasiekimų vertinimo panaudojant standartizuotus vertinimo įrankius ataskaita buvo paskelbta Savivaldybės internetinėje svetainėje.

26 ir 27 pav. pateikti 4 ir 8 klasių mokinių standartizuoti pridėtinės vertės rodikliai 2014, 2015 metais. Pridėtinė vertė rodo vidutinį Savivaldybės mokyklų indėlį į kiekvieno mokinio pasiekimus. Kiekvienam mokiniui mokyklos sukurta pridėtinė vertė apskaičiuojama kaip skirtumas tarp to mokinio realių pasiekimų ir prognozuojamų pasiekimų. Prognozuojami mokinio pasiekimai nustatomi atsižvelgiant į mokinio namų aplinkos ypatumus ir kai kurias asmenines savybes – tai, kas nuo mokyklos nepriklauso (arba priklauso labai mažai). Tuo tikslu, įvertinama, kiek taškų vidutiniškai surenka kiti šalies mokyklų atitinkamos klasės mokiniai, pagal namų aplinką ir asmenines savybes panašūs į vertinamą mokinį. Rodikliai perskaičiuoti į standartizuotus taškus taip, kad šalies vidurkis visuomet bus nulis, o standartinis nuokrypis – vienetas. Jei rodiklio reikšmė mažesnė už nulį, tai parodo, kad mokiniams toje srityje sekasi prasčiau nei šalies mastu, jei reikšmė didesnė už nulį – geriau.

27 pav. 4 klasių mokinių standartizuotas pridėtinės vertės rodiklis 2014 ir 2015 metais

28 pav. 8 klasių mokinių standartizuotas pridėtinės vertės rodiklis 2014 ir 2015 metais

Tokiame tyrime visos Savivaldybės mokyklos dalyvauja nuo 2014 metų. Šiais metais pateikta paraiška dalyvauti Nacionalinio egzaminų centro veiksmo tyrime „Standartizuotų testų taikymas mokyklose 2016 m.“, kurio metu bus atliktas 2 klasių mokinių skaitymo, rašymo ir matematikos diagnostinis vertinimas, 4 klasių mokinių skaitymo, rašymo ir matematikos, 6 klasių mokinių skaitymo, rašymo ir matematikos, 8 klasių mokinių skaitymo, rašymo, matematikos, gamtos ir socialinių mokslų žinių patikrinimas.

Gabių vaikų skatinimas

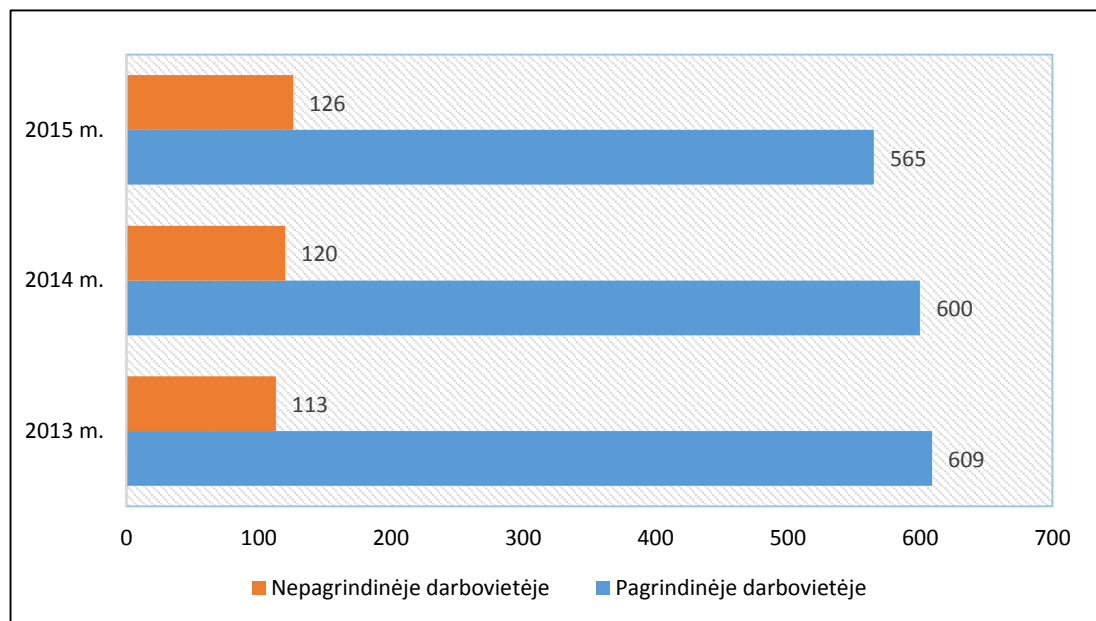
Savivaldybės gabių mokinių ir jų mokytojų pagerbimo šventėje „Žvaigždės ir žvaigždutės 2015“ apdovanoti 314 mokyklų mokinių ir ugdytinių (7% visų Savivaldybės mokinių skaičiaus), tapę Lietuvos Respublikos olimpiadų, konkursų ir varžybų nugalėtojais ir prizininkais. Padėkomis apdovanoti 177 juos rengę pedagogai.

Mokyklų aprūpinimas kompiuteriais

Savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklose mokinių mokymui naudojama 920 stacionarių kompiuterių, 216 nešiojamų ir 127 planšetiniai. Vidutiniškai 1 kompiuteris tenka 4,16 mokinio. 745 kompiuteriai senesni nei 4 metų. Mokyklose yra įrengtos 163 kompiuterizuotos mokytojų darbo vietos (24% visų mokytojų darbo vietų). 2014–2015 mokslo metais bendrojo ugdymo mokyklos įsigijo 179 naujus kompiuterius.

4.8. Pedagoginiai ir kiti darbuotojai

2015-10-01 duomenimis Savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklose dirba 1497 darbuotojai. Iš jų pagrindiniame darbe (neskaičiuojant esančių vaiko auginimo atostogose ir ikimokyklinio ugdymo auklėtojų) dirba 516 pedagoginių darbuotojų, iš jų 443 moterys. 503 pedagoginiai darbuotojai yra įgiję aukštąjį išsilavinimą, 497 iš jų – pedagoginį. 26 pedagoginių darbuotojų darbo stažas yra iki 4 metų, 33 darbuotojų – 4–9 metų, 47 darbuotojų – 10–14 metų, 410 darbuotojų – 15 ir daugiau metų. 145 pedagoginiai darbuotojai turi ne visą krūvį (mažiau nei 18 kontaktinių pamokų per savaitę).

29 pav. Pagrindinėje ir nepagrindinėje darbovietėje dirbančių mokytojų skaičius bendrojo ugdymo mokyklose 2013–2015 metais

Savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklose dirbančių pedagoginių darbuotojų kvalifikacinės kategorijos:

1. Mokytojai ekspertai – 8;
2. Mokytojai metodininkai – 193;
3. Vyresnieji mokytojai – 242;
4. Mokytojai – 58.

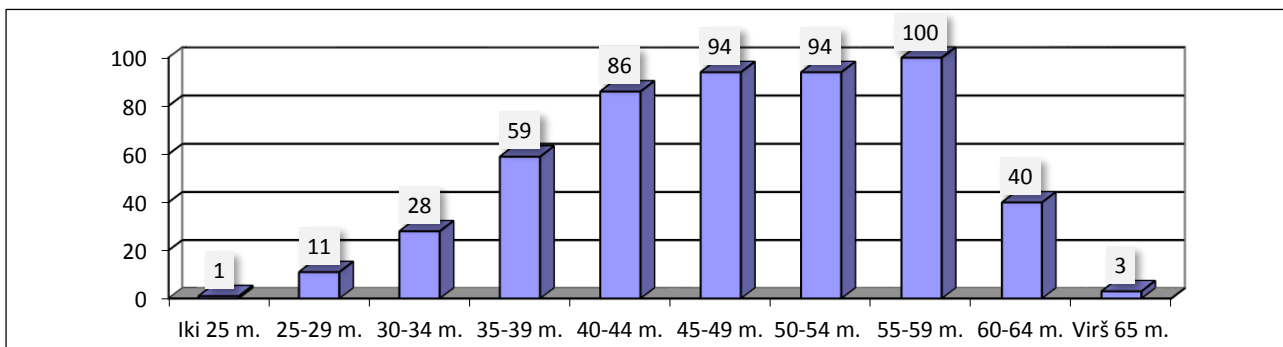
15 pedagoginių darbuotojų neturi kvalifikacinės kategorijos. 86% pedagoginių darbuotojų yra atestuoti (šalyje – 84%). 39% pedagoginių darbuotojų yra aukštos kvalifikacijos (šalyje – 49%).

Savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklose 2015–2016 m. m. dirba 22 pensinio amžiaus pedagoginiai darbuotojai. Iš jų 7 – Kuršėnų Lauryno Ivinskio gimnazijoje, po 2 – Gruzdžių gimnazijoje, Bubių, Šakynos mokyklose ir po 1 – Kužių gimnazijoje, Bazilionų MDC, Kairių,

Kuršėnų Daugėlių pagrindinėse, Dirvonėnų, Gilvyčių, Ginkūnų Sofijos ir Vladimiro Zubovų, Kuršėnų Pavenčių, Kuršėnų Stasio Anglickio mokyklose.

Savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklose daugiausia dirba 55–59 metų pedagoginių darbuotojų (šalyje – 50–54). Tik 12 pedagoginių darbuotojų yra iki 30 metų amžiaus.

Vidutinis pedagoginių darbuotojų amžius yra 48 metai (šalyje – 49 metai).

30 pav. Pedagoginių darbuotojų skaičius pagal amžių

Mokyklų vadovų kvalifikacija

Savivaldybės švietimo įstaigoms vadovauja 74 vadovai, iš jų 32 direktoriai, 42 direktorių pavaduotojai ugdymui. 2016 m. sausio 1 d. duomenimis, 89% rajono švietimo įstaigų vadovų įgiję / nusistatę vadovo veiklos ir kompetencijos atitiktį turimai kvalifikacinei kategorijai, 11% neatestuoti. Skaičiuojant Savivaldybės švietimo įstaigų vadovų amžių, nustatyta, kad vadovų vidutinis amžius 49 metai: direktorių vidutinis amžius – 51, pavaduotojų – 47 metai.

Pagal lytį direktoriai: moterys sudaro 69%, vyrai – 31%. Direktorių pavaduotojai ugdymui: moterys – 100%.

Savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklose (2016 m. sausio 1 d. duomenimis) dirba 20 direktorių. Iš jų 95% įgiję / nusistatę vadovo veiklos ir kompetencijos atitiktį turimai kvalifikacinei kategorijai: 55% yra įgiję / nusistatę vadovo veiklos ir kompetencijos atitiktį turimai II, 40% – III kvalifikacinei kategorijai, 5% – neatestuoti. Savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklose dirba 30 direktorių pavaduotojų ugdymui. Iš jų 80% atestuoti: 33% įgiję / nusistatę vadovo veiklos ir kompetencijos atitiktį turimai II, 47% – III kvalifikacinei kategorijai. 20% direktorių pavaduotojų ugdymui – neatestuoti.

Pagal amžių bendrojo ugdymo mokyklų direktoriai pasiskirstę šitaip: vyriausias direktorius yra 64 metų, 4 direktorių pavaduotojai ugdymui turi per 60 metų: vyriausiems dviem direktorių pavaduotojams ugdymui 64 metai. Jauniausiam direktoriui 36, pavaduotojui ugdymui – 30 metų.

Bendrojo ugdymo mokyklose dirba 1 pensinio amžiaus direktorius ir 3 – direktorių pavaduotojai ugdymui.

Mokinių ir mokytojų santykis

2015–2016 m. m. rajono bendrojo ugdymo mokyklose pagrindinėje ir nepagrindinėje darbovietėje dirbo 691 pedagoginiai darbuotojai – mokėsi 4135 mokiniai ir ugdytiniai. 2014–2015 m. m. atitinkamai 711 ir 4244, 2013–2014 m. m. atitinkamai 721 ir 4506. Vidutiniškai vienam mokytojui tenka 2015–2016 m. m. 5,98 vaiko; 2014–2015 m. m. – 6,25; 2013–2014 m. m. – 5,97. Šalyje vienam pedagogui tenka 7 ugdytiniai.

13 lentelė

Mokykla	2013–2014 m. m.		2014–2015 m. m.		2015–2016 m. m.		3 metų vidurkis
	Ugdytinių sk./mokytojų sk.	Santykis	Ugdytinių sk./mokytojų sk.	Santykis	Ugdytinių sk./mokytojų sk.	Santykis	
Gruzdžių gimnazija	328/39	8,4	343/55	6,2	285/50	5,7	6,8
Kuršėnų Lauryno Ivinskio gimnazija	505/51	9,9	516/52	9,9	468/50	9,4	9,7
Meškuičių gimnazija	303/35	8,7	263/40	6,6	238/41	5,8	7
Kužių gimnazija	217/26	8,3	205/31	6,6	212/31	6,8	7,2
3 metų vidurkis gimnazijose							7,7
Aukštelkės mokykla	98/22	4,4	91/25	3,6	110/21	5,2	4,4
Bazilionų MDC	148/24	6,2	116/28	4,1	121/27	4,5	4,9
Bubių mokykla	103/20	5,2	145/32	4,5	150/32	4,7	4,8
Dirvonėnų mokykla	62/19	3,3	62/21	3	60/20	3	3,1
Drąsučių mokykla	140/18	7,8	134/23	5,8	122/22	5,5	6,4
Gilvyčių mokykla	62/13	4,8	63/16	3,9	62/17	3,6	4,1
Ginkūnų Sofijos ir Vladimiro Zubovų mokykla	225/26	8,8	199/31	6,4	194/30	4,5	6,6
Kairių pagrindinė mokykla	137/20	6,9	139/24	5,8	130/26	5	5,9
Kuršėnų Daugėlių pagrindinė mokykla	255/24	10,6	246/33	7,4	254/35	7,3	8,4
Kuršėnų Pavenčių mokykla	467/56	8,3	471/74	6,4	467/69	6,8	7,2
Kuršėnų Stasio Anglickio mokykla	610/52	11,7	577/66	8,7	579/60	9,7	10
Naisių mokykla	94/15	6,3	93/19	4,9	93/21	4,4	5,2
Pakapės mokykla	87/21	4,1	87/25	3,5	82/23	3,6	3,7
Raudėnų MDC	64/16	4	71/18	3,9	71/19	3,7	3,9
Šakynos mokykla	94/19	5	89/23	3,9	94/23	4,1	4,3
Šilėnų mokykla	75/15	5	92/18	5,1	89/17	5,2	5,1
Verbūnų mokykla	68/13	5,2	66/16	4,1	54/15	3,6	4,3
Voveriškių mokykla	83/16	5,2	96/18	5,3	99/18	5,5	5,3
Žarėnų mokykla	57/13	4,4	51/14	3,6	35/13	2,7	3,6
3 metų vidurkis pagrindinėse mokyklose							5,4
Kurtuvėnų MDC	15/5	3	29/9	3,2	40/11	3,6	3,3
Rajono vidurkis		7,4		5,3		5,2	5,6

Įvertinus trejų pastarųjų mokslo metų vidurkį daugiausiai besimokančiųjų (mokinių ir ugdytinių) vienam mokytojui tenka Kuršėnų Stasio Anglickio pagrindinėje mokykloje, Kuršėnų Lauryno Ivinskio gimnazijoje, Kuršėnų Pavenčių ir Kuršėnų Daugėlių pagrindinėje mokyklose, mažiausiai – Dirvonėnų, Pakapės, Žarėnų mokyklose, Kurtuvėnų MDC.

Pagrindinėje mokykloje, kurioje yra po vieną 1–10 klasių komplektą, nepriklausomai nuo bendro mokinių skaičiaus pradinio ir pagrindinio ugdymo programų užtikrinimui minimalus mokytojų skaičius yra 15 (daroma prielaida, kad vienas mokytojas turi 18 kontaktinių valandų darbo krūvį). Jeigu mokykla panaudoja mokinių poreikiams tenkinti ir neformaliajam švietimui skirtas valandas, visus mokomuosius dalykus moko dalyko specialistai, tai mokytojų skaičius yra 21. Mokykloje, kurioje yra ikimokyklinio, mišri ikimokyklinio ir priešmokyklinio ar priešmokyklinio ugdymo grupė, mokytojų skaičius dar didėja. Todėl mažėjant mokinių skaičiui mokyklose mokytojų skaičius nemažėja.

4.9. Mokinių vežiojimas

Šiaulių rajone 2015–2016 mokslo metais į bendrojo ugdymo mokyklas kasdien vežami 1309 mokiniai (33% visų Savivaldybės mokinių skaičiaus). 2014–2015 mokslo metais pavežtas 1461 mokinys – 36% visų Savivaldybės mokinių skaičiaus (šalyje 2014–2015 mokslo metais vežta 24% bendrojo ugdymo mokyklų mokinių). Savivaldybėje šiais mokslo metais pavežama 3% mokinių mažiau, nepavežamų mokinių nėra.

Savivaldybė turi 20 mokyklinių autobusų, iš jų 10 gauti iš Švietimo ir mokslo ministerijos. Maršrutiniais autobusais vežami 568 mokiniai, mokykliniais autobusais – 604, privačiu transportu – 31 mokinys, kitais vežiojimo būdais – 106 mokiniai. Savivaldybės lėšos, skiriamos 1 mokiniui vežti mokykliniais autobusais (autobusų kuras, remontas, vairuotojų darbo užmokestis ir kt.) per metus – 339,53 Eur. 2015 metais kurui, remontams ir darbo užmokesčiui panaudota 205 074,76 Eur.

Administracijos Ekonomikos ir verslo plėtros skyrius 2015 metais bendro ugdymo mokyklų mokinių pavėžėjimui maršrutiniais autobusais ir kompensuojamam mokinių pavėžėjimui skyrė 102 022,52 Eur.

Iš viso Savivaldybė mokinių pavėžėjimui 2015 m. panaudojo 307 097,28 Eur.

Savivaldybės lėšos, skiriamos 1 mokiniui vežti maršrutiniu transportu per metus – 179,62 Eur, mokykliniais autobusais – 339,53 Eur (89% brangiau nei maršrutiniu transportu).

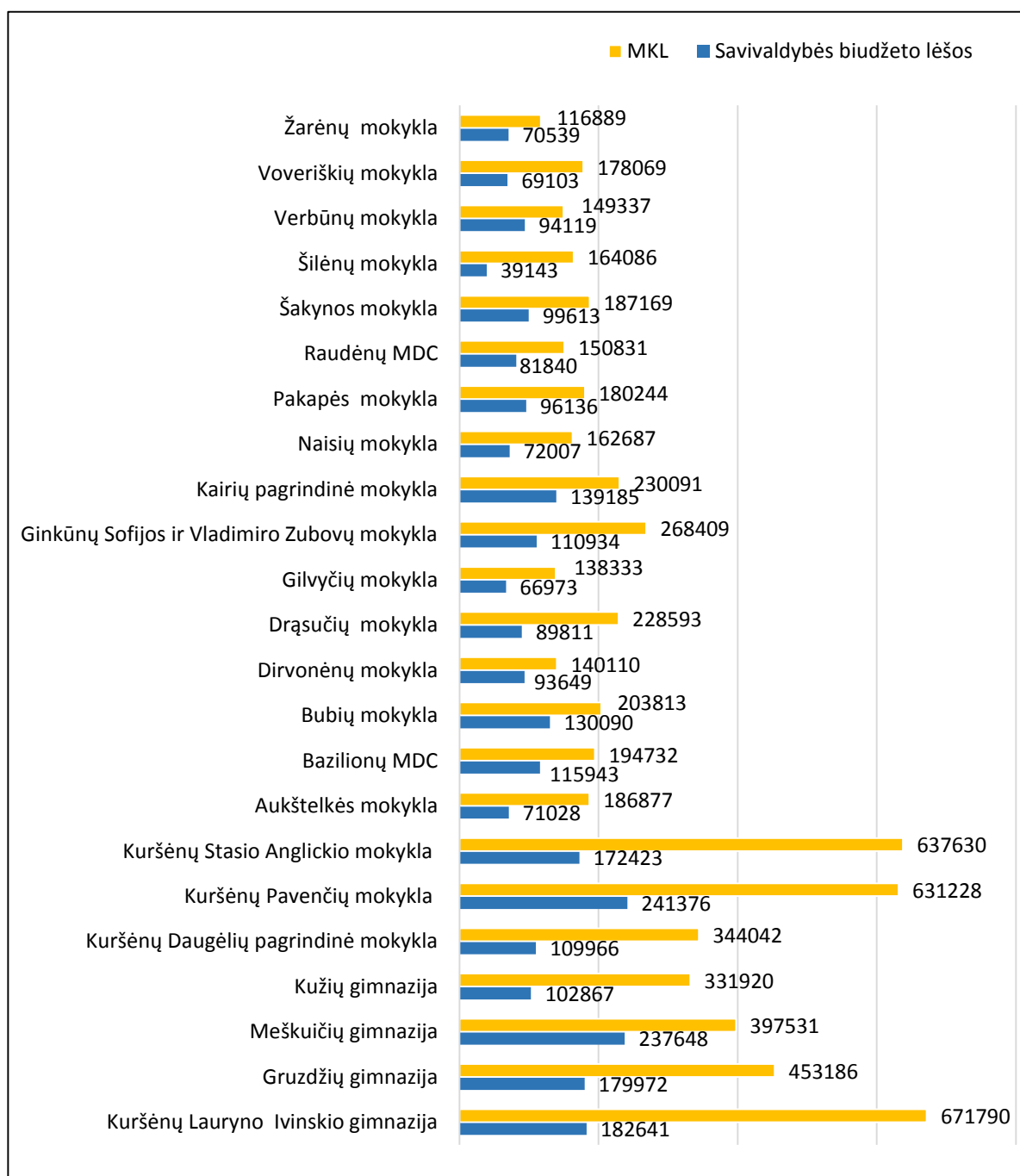
4.10. Mokykloms skirtos lėšos 2015 metais

Mokinio krepšelio ir Savivaldybės lėšos

Lietuvos savivaldybių mokyklos finansuojamos iš dviejų pagrindinių šaltinių – Švietimo ir mokslo ministerijos skiriamo MK (ugdymo reikmėms) ir savivaldybės skiriamų lėšų mokyklų aplinkos išlaikymui.

MKL sąlygoja mokinių ir klasių komplektų skaičius mokykloje bei klasės komplekte esančių mokinių skaičius.

Didžiausiomis lėšomis (872 604 Eur) 2015 m. disponavo Kuršėnų Pavenčių mokykla, mažiausiomis (119 177 Eur) – Kurtuvėnų MDC.

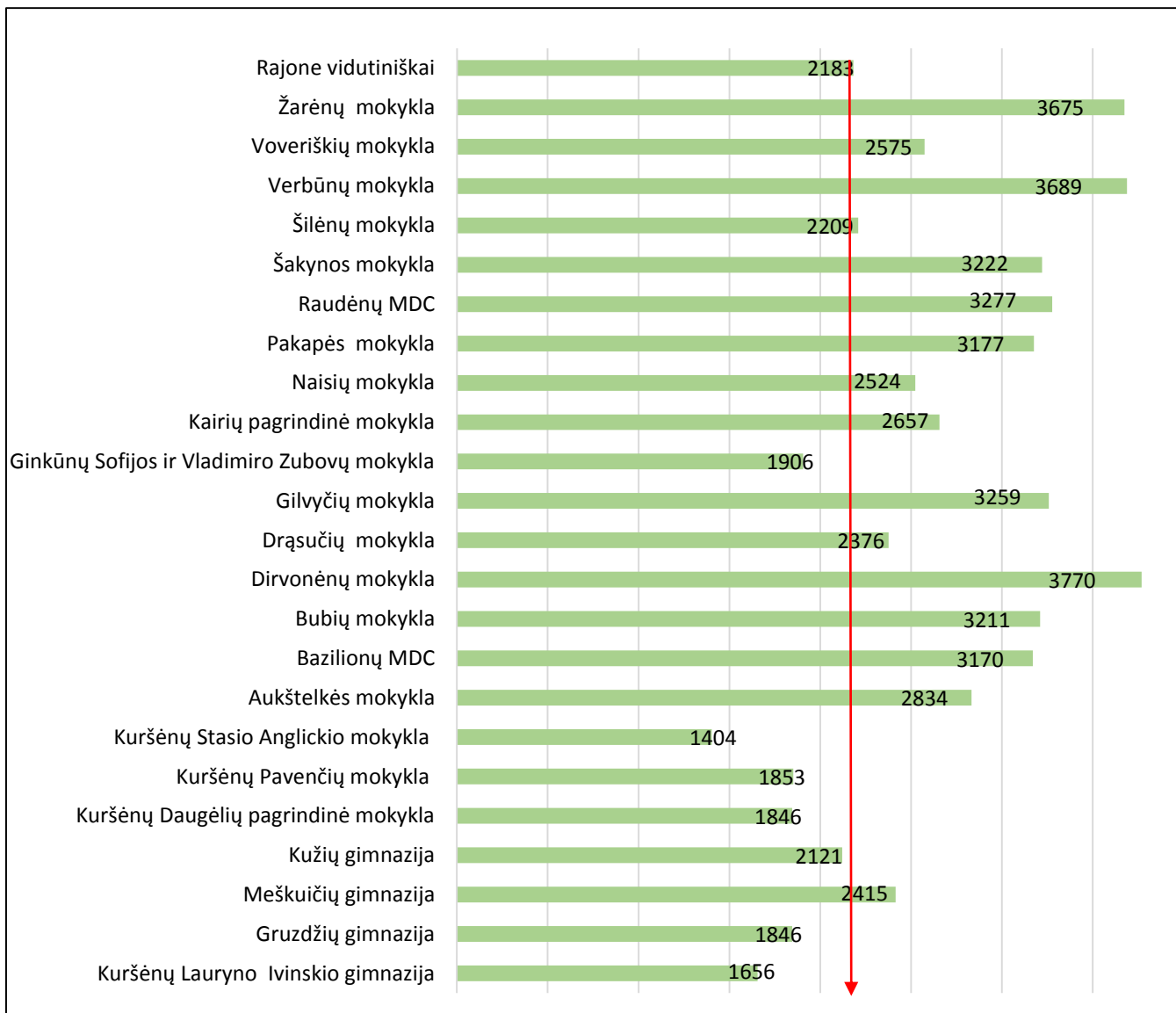

31 pav. Mokykloms 2015 m. skirtos MK ir Savivaldybės lėšos (Eur)

Vidutiniškai vienam mokiniui išlaikyti Savivaldybės mokyklose skirta 2 183 Eur.

Mažiausiai lėšų vieno mokinio išlaikymui reikėjo Kuršėnų Stasio Anglickio mokyklai (1 404 Eur) ir Kuršėnų Lauryno Ivinskio gimnazijai (1 656 Eur).

Daugiausia vieno mokinio išlaikymui skirta Dirvonėnų (3 770 Eur), Verbūnų (3689 Eur) bei Žarėnų mokykloms (3 675 Eur).

32 pav. Lėšų kiekis (Eur), tenkantis vidutiniškai vienam vaikui išlaikyti

Mokinio krepšelio lėšos

Vadovaujantis MKPM lėšos paskirstomos: 93% – mokykloms, 7% – Savivaldybei.

MKL bendrojo ugdymo mokykloms 2015 metais skirta 6 389 942 Eur. Didžiausiomis MKL (671 790 Eur) disponuoja Kuršėnų Lauryno Ivinskio gimnazija, mažiausiomis (42 345 Eur) – Kurtuvėnų MDC.

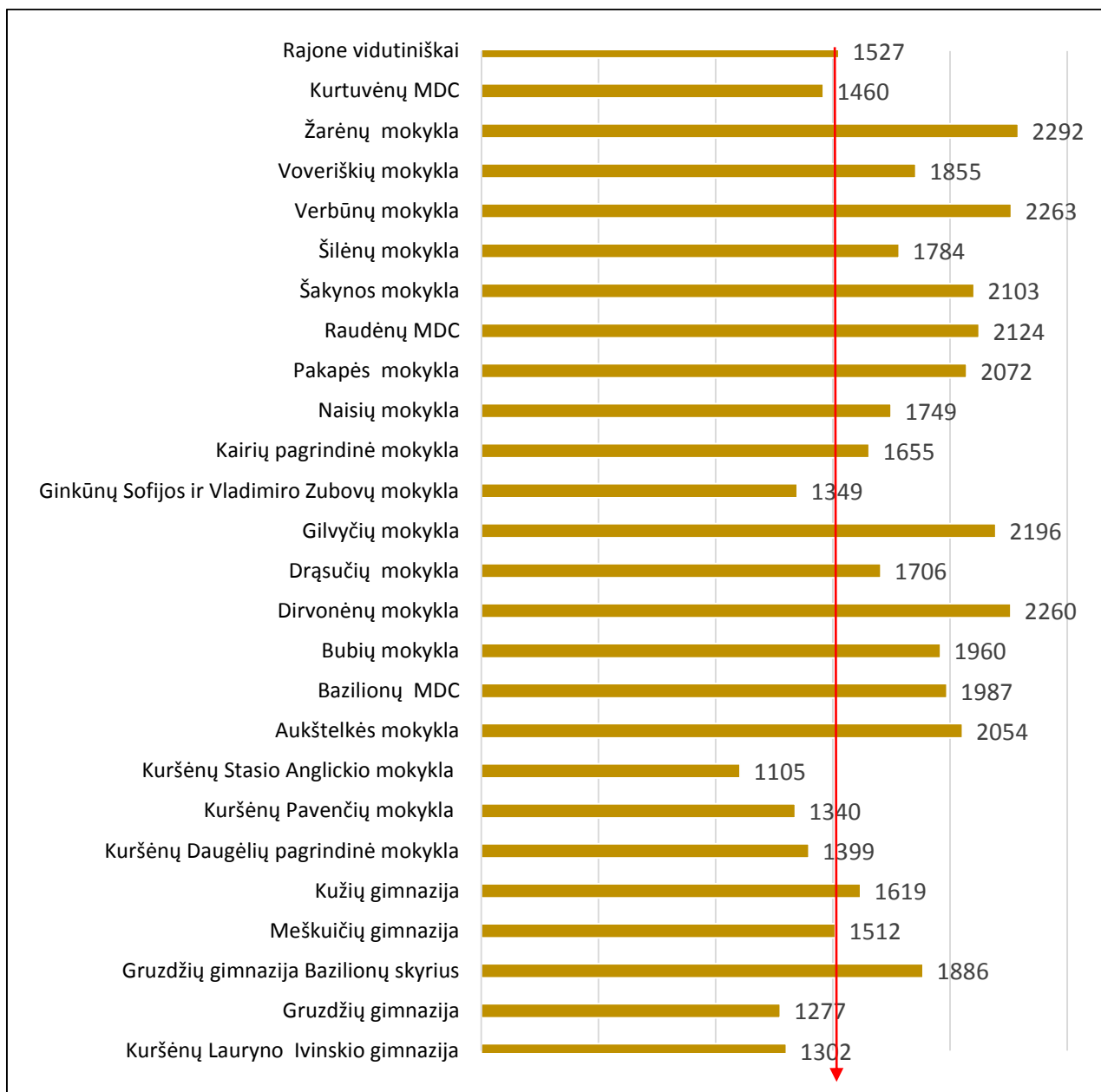
Skirtų mokykloms 93% MKL 2015 m. pakako Kuršėnų Lauryno Ivinskio ir Meškuičių gimnazijoms bei Kuršėnų Stasio Anglickio, Ginkūnų Sofijos ir Vladimiro Zubovų, Naisių, Šakynos ir Šilėnų mokykloms. Faktinių MKL vidutiniškai vienam vaikui Savivaldybės mokyklose skirta 1 527 Eur. Šalies MK sutartinis dydis 2015 m. – 980 Eur,

33 pav. Mokyklų MKL (Eur) 2015 m.

Daugiausia MKL vieno mokymo išlaikymui per metus tenka Žarėnų (2 292 Eur), Verbūnų (2 263 Eur), Dirvonėnų (2 260 Eur), Gilvyčių (2 196 Eur) mokykloms bei Raudėnų MDC (2 124 Eur).

Mažiausiai MKL lėšų vieno mokinio išlaikymui reikėjo Kuršėnų Stasio Anglickio mokyklai (1 105 Eur), Gruzdžių (1 277 Eur) ir Kuršėnų Lauryno Ivinskio (1 302 Eur) gimnazijoms.

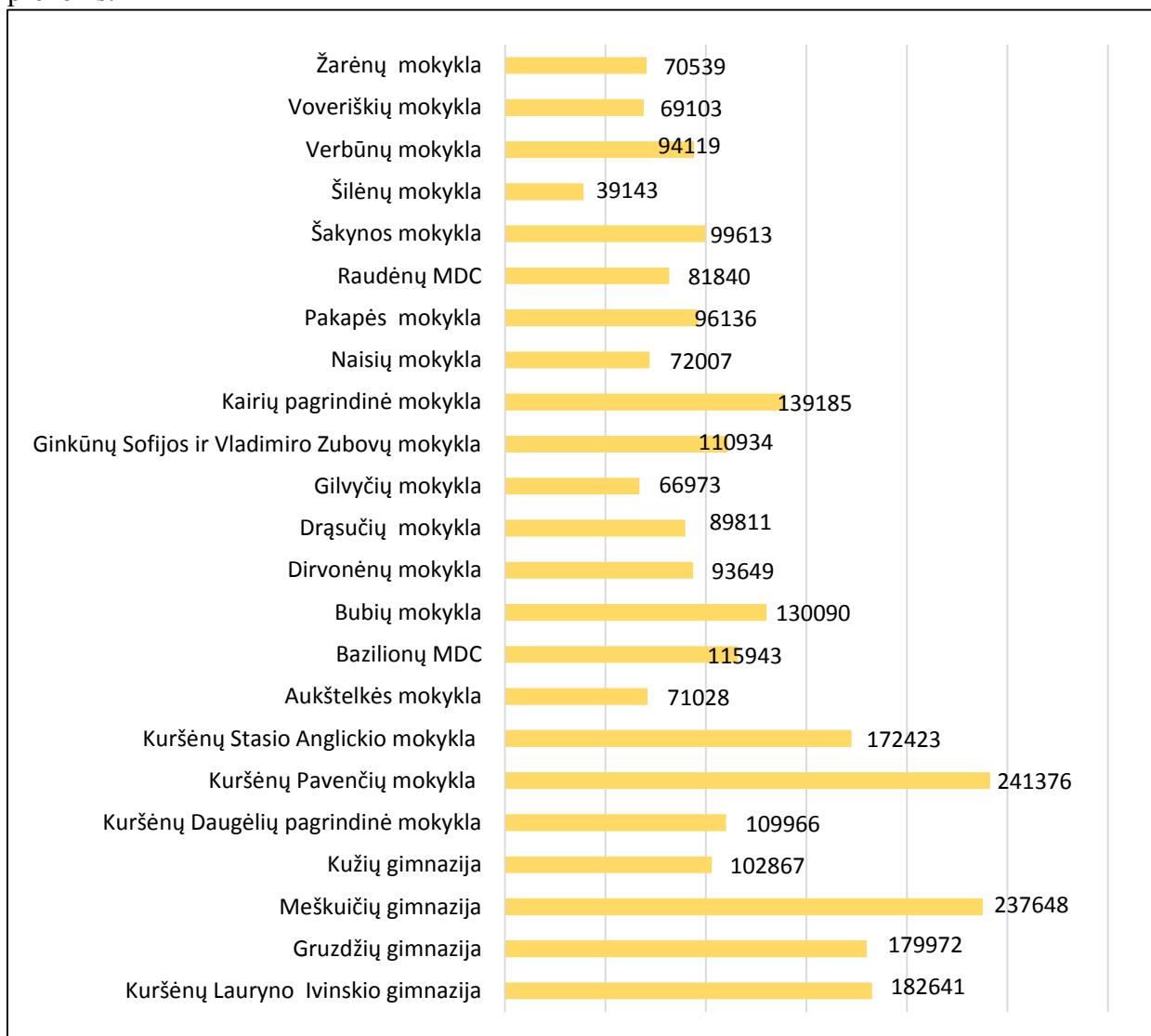

34 pav. Vidutiniškai vienam mokiniui tenkančios MKL (Eur) 2015 m.

Savivaldybės lėšos

Savivaldybė bendrojo ugdymo mokykloms 2015 metais ugdymo aplinkai skyrė 2 743 839 Eur. Didžiausia dalis šių lėšų atiteko Kuršėnų Pavenčių mokyklai – 241 376 Eur, Meškuičių gimnazijai – 237 648 Eur. Mažiausiai skirta Šilėnų mokyklai – 39 143 Eur.

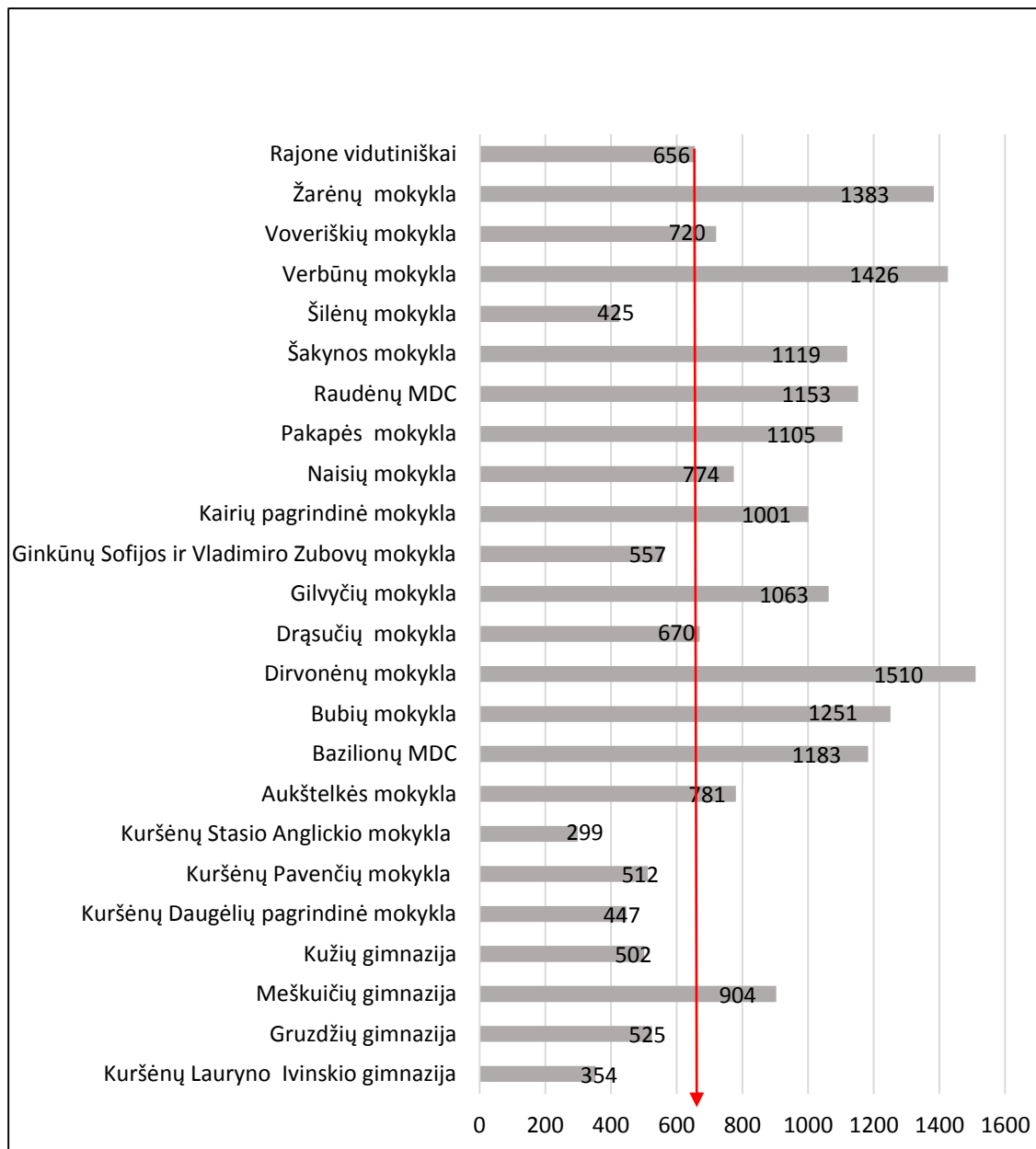
Savivaldybės išlaidos mokyklų ugdymo aplinkai sudaro: aptarnaujančio personalo atlyginimai, pastatų šildymas, komunalinės paslaugos ir kitos eksploatacinės išlaidos bei lėšos kanceliarinėms prekėms.

35 pav. Savivaldybės lėšos (Eur) 2015 m.

Savivaldybės lėšų vidutiniškai vieno mokinio išlaidoms per metus skirta 656 Eur. Mažiausia lėšų vieno mokinio išlaidoms reikia Kuršėnų Stasio Anglickio mokyklai (299 Eur) ir Kuršėnų Lauryno Ivinskio gimnazijai (354 Eur).

Vieno mokinio išlaidoms daugiausia skiriama lėšų Dirvonėnų (1 510 Eur), Verbūnų (1 426 Eur) bei Žarėnų (1 383 Eur) mokyklose.

36 pav. Vidutiniškai vienam mokiniui tenkančios Savivaldybės lėšos (Eur) ugdymo aplinkai išlaikyti 2015 m.

IŠVADOS

1. Savivaldybės Bendrojo plano tikslas – sudaryti sąlygas kokybiško ugdymo prieinamumui ir racionalų MK bei ugdymo aplinkos lėšų panaudojimą.

2. Per pastaruosius penkerius metus Savivaldybės gyventojų sumažėjo apie 12%, tuo tarpu vaikų gimstamumas padidėjo 1,6%.

3. Maždaug ketvirtadalis vaikų (nuo gimusiųjų skaičiaus) sukakus 7 metams, neateina į pirmąsias klases.

4. Ikimokyklinio / priešmokyklinio ugdymo programos Savivaldybės vaikams teikiamos: dvidešimt devyniose Savivaldybės, septyniose Šiaulių miesto Savivaldybės švietimo įstaigose bei keturiose Šiaulių miesto nevalstybinėse įstaigose.

5. Bendrojo ugdymo mokyklose mokosi 11,6% (šalyje 10,1%) specialiųjų ugdymosi poreikių mokinių. 5 mokiniai, turintys didelių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdomi Šiaulių miesto specialiojo ugdymo įstaigose.

6. Per pastaruosius trejus metus pamokų, skirtų neformaliajam vaikų švietimui procentas kito nežymiai. Mokinių, lankančių Savivaldybės neformaliojo ugdymo įstaigas skaičius, didėja.

7. Nuo 2015 metų spalio mėnesio Savivaldybėje teikiamos neformaliojo vaikų švietimo programos, finansuojamos iš tikslinės valstybės dotacijos.

8. Didžiausias mokinių skaičiaus mažėjimas stebimas 2009 ir 2012 metais (po 7,5%).

9. Savivaldybėje yra 14 (58%) mokyklų, kuriose mokosi 100 ir mažiau mokinių.

10. Bendrojo ugdymo mokyklose komplektuojamoms klasėms būdingas nedidelis vidutinis mokinių skaičius klasių komplekte.

11. 70% Savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklų klasėse yra „tuščių“ mokymosi vietų (25% gimnazijų, 79% pagrindinių mokyklų).

12. Jungtinių klasių skaičius yra didesnis pradinio ugdymo programoje ir beveik nekinta nuo 2011 metų. Didėja jungtinių klasių skaičius pagrindinio ugdymo programoje (6,3%).

13. Vidutiniškai apie 97% Savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklų dešimtokų įgyja pagrindinį išsilavinimą, t. y. apie 2% daugiau negu šalies vidurkis.

14. Per paskutinius trejus metus apytiksliai 58% pagrindinį išsilavinimą įgijusių mokinių tęsė mokymąsi gimnazijose, 36% – profesinėse mokyklose, 2% – niekur nesimokė, 3% – dirbo.

15. Kasmet vidutiniškai apie 97% abiturientų įgyja vidurinį išsilavinimą, t. y. 1% daugiau negu šalies vidurkis.

16. Tęsia mokslą kitame švietimo lygmenyje 81% (šalyje – 73%) mokinių, įgijusių vidurinį išsilavinimą Savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklose.

17. Savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklose 86% pedagogų yra atestuoti (šalyje – 84%), iš jų 39% – aukštos kvalifikacijos (šalyje – 49%).

18. Savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklose daugiausia dirba 55–59 metų pedagogai (šalyje – 50–54). Tik 12 pedagogų yra iki 30 metų amžiaus.

19. Apie 80% pedagogų darbo stažas virš 15 metų, apie 5% darbo stažas yra iki 4 m., t. y. į mokyklas dirbti jaunų mokytojų ateina labai mažai.

20. Įvertinus mokinių, o kartu ir klasių komplektų skaičiaus mažėjimą bei atsižvelgus į dabartinį mokytojų amžių, tikėtinas atskirų dalykų mokytojų perteklius arba stygius, pamokų krūvio mažėjimas.

21. Mokinių ir mokytojų skaičiaus santykis 2015 metais 5,2 yra mažesnis už šalies vidurkį (7).

22. Savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklose 2015 metais 1 mokiniui vidutiniškai teko apie 1 527 Eur MKL ir 656 Eur ugdymo aplinkos. Mokinio išlaikymui vidutiniškai skiriama – apie 2 183 Eur.

23. Mažiausiai MKL lėšų vieno mokinio išlaikymui 2015 metais reikėjo Kuršėnų Stasio Anglickio mokyklai, Gruzdžių ir Kuršėnų Lauryno Ivinskio gimnazijoms. Daugiausiai MKL bei

ugdymo aplinkos lėšų vieno vaiko išlaikymui per metus tenka mokykloms, kuriose mokinių skaičius yra iki 70.

**MOKYKLŲ TINKLO PERTVARKOS PAGRINDINIŲ REZULTATŲ RODIKLIAI
IKI 2020 METŲ**

Mokyklų tinklo pertvarkos strateginis tikslas – mažinant „tuščias“ finansuojamas vietas ir racionaliai panaudojant švietimui skirtas lėšas, sudaryti sąlygas švietimo kokybei išsaugoti ir pagerinti

14 lentelė

Uždaviniai	Rodikliai	2015 m. (esama būklė)	2020 m.	
1. Sudaryti sąlygas aukštesnės kokybės švietimo organizavimui	1. Įgijusių pagrindinį išsilavinimą mokinių dalis	96%	97%	
	2. Įgijusių vidurinį išsilavinimą mokinių dalis	98%	98%	
	3. Įgijusių pagrindinį išsilavinimą ir tęsiančių mokymąsi mokinių dalis	53%	55%	
	4. Išlaikiusių valstybinius egzaminus 86–100 proc. mokinių dalis	9%	9%	
	5. Norinčių ugdytis pagal ikimokyklinio ugdymo programą dalis	70%	90%	
	6. Norinčių ugdytis pagal priešmokyklinio ugdymo programą dalis	99%	100%	
2. Reguluoti mokyklose ir klasėse mokinių skaičių	1. „Tuščių“ mokymosi vietų skaičius	335	200	
	2. Vidutinis mokinių skaičius komplekte:	1–4 kl.	13	15
		5–10 kl.	14	17
		11-12 (III–IV) kl.	20	25
3. Vienam mokytojui tenka mokinių	5,2	5,6		
3. Gerinti mokyklų pedagoginio personalo kokybinę sudėtį, steigti reikiamus etatus mokinių psichologinei, socialinei pedagoginei, specialiajai pedagoginei ir specialiajai pagalbai teikti.	1. Atestuotų mokytojų dalis	vyresniųjų mokytojų	242	260
		metodininkų	193	200
		ekspertų	8	10
			86%	90%
	2. Pagalbos specialistų etatai	- logopedo	22,35	22,35
		- mokytojo padėjėjo	5,25	8,00
		- specialiojo pedagogo	13,65	13,65
		- specialiojo ugdymo mokytojų	4,75	4,75
		- psichologo ir psichologo asistentų	2,75	5,00
		- judesio korekcijos, gydomosios kūno kultūros mokytojo	3,25	3,25
		- plaukimo instruktoriaus	1	1
			53	58
			22,35	22,35

4. Modernizuoti mokyklų ugdymo bazę, pasirūpinti saugiu mokinių vežiojimu.	1. Švietimo įstaigų, turinčių higienos pasą, dalis	87,5%	100%
	2. Mokinių ir kompiuterių, naudojamų mokymuisi, skaičiaus santykis	4,2	3,5
	3. Pavežamų toliau kaip 3 km nuo mokyklos gyvenančių mokinių dalis	100%	100%

Duomenų šaltiniai

1. Administracijos Civilinės metrikacijos, Ekonomikos ir verslo plėtros, Socialinės paramos bei Vaiko teisių apsaugos skyrių pateikti duomenys.

2. Administracijos Šiaulių rajono esamos ekonominės situacijos ataskaita (2015). Šiauliai.

3. Butienė Daiva, Jurkonienė Audrutė (2011). Švietimo įstaigų tinklo optimizavimas, siekiant aukštesnės ugdymo kokybės: Vilniaus miesto ir Telšių rajono atvejų palyginamoji analizė, ŠU, Šiauliai.

4. Leidinys „Švietimas regionuose 2015“ (2015). Vilnius,

5. Lietuvos darbo biržos duomenys.

6. Lietuvos laisvosios rinkos institutas (2016). Švietimo finansavimo spragos: pinigų būtų sutaupoma pertvarkius mokyklas.

7. Lietuvos statistikos departamento duomenys.

8. Mokyklų tinklo metodinės rekomendacijos (2004). Švietimo ir mokslo ministerija, Vilnius.

9. Savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklų direktorių pateikta informacija.

10. Šiaulių rajono savivaldybės tarybos sprendimai.